

IGAZGATÁSI

a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja

X. ÉVFOLYAM, 19. SZÁM

ÁRA: 60 FILLÉR

1968. NOVEMBER 30.

A vizsgaidőszak és egyetemünk KISZ-szervezete

Az elmúlt hetek élénkségét, amelyet a vizsgaidőszakot szabályozó rektori utasítás keltett egyetemi életünkben, az egyetemi tanács november 25-i ülése erre vonatkozó határozatának nyilvánosságra kerülése után a bizonyosság nyugalma váltotta fel. Ez a határozat jóváhagyta a rektori utasítás kiegészítését, mely január 23-ban jelöli meg a második félév kezdetét.

Németh Miklóst, az egyetemi KISZ vb szervező titkárát kerestük fel azzal a kéréssel, hogy tájékoztasson bennünket a mozgalmas napok történetéről.

Az előzményekhez tartozik, és a teljes igazság megköveteli annak elmondását, hogy nov. 14-én kiadott és az eseményeket elindító rektori utasításnak a vizsgaidőszakra vonatkozó része már szept. 7-én megjelent a Közgazdaszban, de egy szépséghibával: csak a végzősökre vonatkozott.

Később — ezúttal már kiterjesztve egyetemünk valamennyi hallgatójára — elhangzott a rektor elvtárs balatonszemesi előadásában is, amelyre az egyetemi KISZ szeptemberi vezetőképző táborában került sor. Tudtak róla ezen kívül a tanszékek is, amelyeknek egy része azonban a KISZ-vezetéshez hasonlóan, megelégedett arról, hogy a rövidített vizsgaidőszak feltételeit

a megfelelő jegyzetellátást, a tananyagpótló kötelező irodalom időben történő kijelölését és színvonalas előadások tartását — biztosítsák.

Ilyen körülmények között jelent meg a nov. 14-i rektori utasítás, és követte azt a hallgatók körében kitört „pánik”. Ettől kezdve az események gyorsan követték egymást.

November 18-án: a kari KISZ-vezetőség felkérte az alapszerveket a vizsgák kapcsán konkrétan felmerülő problémák felmérésére, és továbbítására. Az összkötői értekezleten a hallgatók képviselője ismertette a máris látható nehézségeket.

Másnap délelőtt a KISZ vb — a pártbizottság néhány képviselőjének jelenlétében — rendkívüli ülést tartott, amelyben határozatot hozott arról, hogy küldöttség útján kéri rektorunkat a vizsgaidőszak egy héttel történő meghosszabbítására, illetve az utóvizsgaidőszak visszaállítására. Délután a három kari vezetőség közös ülésen foglalt állást — a vb-n elhangzottak alapján — amellyel, hogy szembe fordulnak azokkal a disszonáns hangokkal, amelyek különféle spontán diákkacsiókat javasoltak a saját céljaik elérésére. Helytelenítették azokat az egyes kari vezetőségekben felmerülő nézeteket is, amelyek a KISZ-vezetőség lemondását helyezték kilátásba a megbeszélések eredménytelensége esetére.

November 21-én: az időközben beérkezett alapszervi felmérésekkel „ellátva”, a három kari titkár, az első évf. KISZ képviselője és jómagam felkerestük Szabó Kálmán elvtársat, és több órás megbeszélést folytattunk vele. Rektorunk kérésünkre meghallgatva, plusz 3 nap pihenőt adott, amelyet utóvizsgára is fel lehet használni. Ugy értem, noha ez a hosszabbítás nem is az általunk kívánt mértékű, ez is megkönnyíti valamennyi tanulócsoportunk helyzetét. A beszélgetés egyébként több más kérdésre is kiterjedt, és minden szempontból hasznos volt az egyetemi vezetés és a diákság nézeteinek kicserélésére, kölcsönös megismerésére. A tervezett vizsgaidőszakkiegészítést azonban előbb az egyetemi tanácsnak is meg kellett tárgyalnia. Mint ismeretes, ez nov. 25-én megtörtént: a tanács megerősítette a rektori kiegészítést.

Ezek után szeretnék a jelenlegi helyzettel és teendőkkel foglalkozni. Szeretném, ha valamennyi diáktársam reálisan értékelné az új helyzetet és kihasználna a belőle adódó lehetőségeket.

A közgazdász-képzés megváltozott követelményei szükségessé teszik a mérce emelését, így a vizsgaidőszak bizonyos megrövidítését is. Más kérdés, hogy ez a rövidítés színvonalas évközi munkát feltételez mind a tanszékek, mind a hallgatók részéről, amely viszont ezúttal sok esetben hiányzott. Csak ennek biztosítása teszi lehetővé a jövőben az egy-egy vizsgára való eredményes felkészülést 3–4 nap alatt.

Szeretném azt is, ha hallgatótársaim, akiknek zöme KISZ-tag is egyben,

nemcsak szimpátiával figyelnék az egyetemi reformmal kapcsolatos elképzeléseket, hanem küdenének megvalósulásáért és így például széles körben részt vennének az egyetem működési szabályzatának

a következő félévben történő kidolgozásában. Saját jövődől helyünkről van szó az egyetem szervezetében, és olyan beleszólási lehetőségről, amelyre

a múltban még nem volt példa. Az utóbbi időben sok — és részben jogos — bírálat ért bennünket. Felsőbb KISZ-szervek azzal vádolnak, hogy nem tájékoztatjuk a tagságot kellően a fővárosi és országos szintű döntésekről. A diákok nagy része azt mondja, hogy nem képviseljük igazán érdekeiket, és „elidegenedünk” tőlük. Egyébként erről az oldalról is többek között a megfelelő tájékoztatást hiányolják.

A jövőben ezért fokozott mértékben kívánjuk felhasználni a Közgazdász-t és aktívhalozatunkat a bővebb információ céljára.

Ugyanakkor szeretnénk, ha „alulról” is fokozottabb igény jelentkezne egyetemünk KISZ-szervezete munkájának megismerésére és befolyásolására. A munkánk iránt mutatott fokozottabb érdeklődés és benne való részvétel erősen javítana ifjúságunk mozgalmi életének jelenlegi, és javításra szoruló helyzetén. Nincs annál rosszabb, mint érdektelenségtől kísértve dolgozni.

Bánhegyi László

—Itt vizsgázní is kell?
(Foto: MÓRA GÁBOR)

INKOGNITÓBAN

Hurrá, egyetemista lettem! Ugyanis eddig nem voltam egyetemi polgár. Feltételek felvételét nyertem, (előfelvételi voltam és tavaly csak angolból és történelemből felvételiztem)

Két művészjelölt

Bach és Bartók muzsikája fogadta azokat, akik betértek a Zenei Klub termébe. A klub tagjai ugyanis zenés ügyeletet tartottak egyetemünk két fiatal művészjelöltjének, Kulcsár Józsefnek és Nagy Jánosnak kiállításán.

Nagy János a tasizmus és a pop-art elemeiből igyekszik önálló stílust kialakítani, bár grafikai és festményei egyelőre még heterogén hatásúak. A képeken az ösztönös tehetség mint a még jobban kiütözközik, mint a kiértelmezett alkotóművészet. Kulcsár József fotói egységesebb összbenyomást adnak. Egyszerű, szinte puritán eszközökkel idézik fel a hétköznapi költői pillanatait, nem egyszer mely művészi átéléssel.

— spé —

Forró Éva

Rektori utasítás az 1968/69 I. félévi vizsgák szabályozásáról

November 14-én jelent meg az elmúlt tanév végén (VII. 18.) az operatív tantervek elfogadása után kiadott 8. számú rektori utasítás folytatásaként és azzal összefüggésben az 1968/69. tanév első félévének vizsgaidőszakáról és a vizsga előkészítési feladatokról rendelkező 2. számú rektori utasítás. A rektori utasítás legfontosabb pontjai a következők:

1. Valamennyi tagozat minden évfolyamán az I. félév utolsó tanítási napja: 1968. december 14.

2. Az I. félév vizsgaidőszaka: 1968. december 16-tól 1969. január 18-ig tart. Ezen belül a *terv-matematika* szak II. évfolyamon az államvizsga I. szigorlat (matematika) és a közlekedési szak nappali tagozat III. évfolyamon az államvizsga II. szigorlat (közli. üzemtan) január 10–18-ig lehet. (Az államvizsga-szigorlat ezúttal is a félévre eső egyéb vizsgák sikeres letételét követheti.) Az 1967/68-as tanévtől elmaradt államvizsgák őszi időszaka a végző, valamint az államvizsga I. szigorlatát (pol. gazd., filozófia) ismétlő, illetve javító vizsgára kötelezett hallgatók részére valamennyi tagozaton november 15–december 14-ig van lehetőség.

3. Az 5 hetes vizsgaidőszak az utókollokviumok letételének időszakát is magában foglalja. Sikertelen kollokvium az időszakon belül leghamarabb 5 nap elteltével ismételtethető meg. Sikertelen államvizsga-szigorlat javítása az 1969. évi nyári vizsgaidőszakban — a II. félévi vizsgák megkezdése előtt — lehetséges.

4. A hallgató félévenként az előírt vizsgatárgyaknak a félévből, tantárgyanként legfeljebb 2 alkalommal tehet utóvizsgát. Páratlan számú vizsga esetén lefelé kerekítést lehet alkalmazni. A tantervben előírt gyakorlati jegy és aláírás minden esetben vizsgának számít. Az I. évfolyam hallgatói azonban az I–IV. félévben összesen 10 utóvizsgánál többet nem tehetnek.

5. Aki a vizsgaidőszakban nem tette le eredményesen valamennyi vizsgáját — külön határozat nélkül — a félévet megismételni köteles. A dékán egy sikertelen vagy legfeljebb kettő elmaradt vizsga esetén engedélyezheti a II. félévre való feltételes beiratkozást, feltéve, hogy a 4. pontban foglaltak a hallgatóra nézve ezt nem zárják ki. Kettőnél több elmaradt vizsga esetében — az elmaradt vizsgák pótlására — a dékán évkiharagyt engedélyezhet.

Az elégtelen vizsga miatt feltételes beiratkozott félévre az ösztöndíj, tandíj, valamint egyéb juttatásokra bukás esetén szokásos következmények alkalmazandók.

Az elmaradt, engedélyezett vizsgát a legközelebbi félév vizsgaidőszakának elején köteles letenni a hallgató. Ennek megtörténteig az új félév vizsgái nem kezdhetők meg.

A hallgatók tanulmányaik folyamán kétszer ismételtethetik félévét. Kivétel a I–II. évfolyam, ahol mindössze egyszeri ismétlésre van lehetőség. Ugyanazt a félévet csak egyszer lehet ismétetni. Aki a megismételt félévet is eredménytelenül zárja, tanulmányait nem folytathatja.

6. Kivételesen indokolt esetben a dékán — nappali tagozaton egyszer, esti és levelező tagozaton kétszer — évkiharagysra adhat engedélyt. Elégtelen vizsga esetén évkiharagys nem engedélyezhető.

7. A folyó tanév I. félévétől kezdve, minden évfolyamon a jegyek átlagszámításánál, a korábban kapott elégtelen osztályzatot — eredményes ismétlés után — figyelmen kívül kell hagyni. Az átlagra tehát mindig csak a számítás időpontjában érvényes vizsgaosztályzatok számítanak bele.

8. Valamennyi tagozat hallgatói, tanszéki javaslat, illetve hozzájárulás alapján előhozott vizsgát 1968. december 2–14-ig tehetnek. E szorgalmi időben vizsgáztatás csak 15 óra után lehetséges. Ugyanabban — és a rendes vizsgaidőszak — időpontjában tehetők le az előhozott nyelvvizsgák is, amelyek a következő félév (félévek) nyelvvórán való részvétel alól mentesítik a hallgatót.

9. A tanszékvezetők gondoskodjanak arról, hogy egy-egy tantárgyból a vizsgáztatás — több vizsgáztató esetén is — a követelményeket és az alapvető módszereket tekintve egységes alapelvek szerint történjen.

10. A félév elején a tanszékek által megállapított és a hallgatókkal közölt vizsgarabocsátás feltételeinek nem teljesítését valamennyi tagozaton be kell vezetni a leckeönny-be. Az utóvizsgára kötelezettek névsorát a tanszéki hirdetőtáblán, a vizsgaidőszak első napján közzé kell tenni és a vizsgalapon az Igazgatási Titkársághoz kell eljuttatni.

11. A tanszéki hirdetőtáblákon legkésőbb 1968. november 22-ig tüntessék fel valamennyi hozzájuk tartozó tagozat hallgatóinak vizsgaidőpontját. A hallgatók igényeit is messzeemenően figyelembe véve — mind az 5 hétre jelöljenek vizsganapokat. Az utolsó hét 3 utolsó napja feltétlenül vizsganap legyen.

12. A vizsgára jelentkezés ideje: 1968. november 30–december 10., minden nap 15 órától (szombaton 8 órától).

November 25-én a fenti utasítását a rektor elvtárs a következőkkel egészítette ki:

1. Az I. félévi vizsgák lezárását követően — eltérően a 8/1967–68. számú korábbi határozattól — 3 napos tanulmányi szünetet rendel el az egyetem valamennyi évfolyamos és tagozatos hallgatói számára. E szerint a II. félév kezdetének időpontja egységesen: 1969. január 23.

2. E 3 napon — az I. évfolyam nappali és esti-, levelező tagozat hallgatóinak kivételével — mindazok utóvizsgát tehetnek, akik a vizsgaidőszak végén (január 18.) csupán egyetlen sikertelen utóvizsgával rendelkeznek.

3. A tanszékvezetők kötelesek gondoskodni annak biztosításáról és ellenőrzéséről, hogy valamennyi tagozat és évfolyam tárgyainak írásbeli és szóbeli vizsgáin az oktatók csupán a kellő időben közölt és rendelkezésre álló tananyagok (jegyzet, tankönyv, irodalom) kereteire, illetve a megtartott előadások és foglalkozások témáira szorítkozzanak; ezen keretek közt szigorúan kérjék számon a hallgatók felkészültségét.

4. 1968. december 1-ig tagozatonként, szakonként és évfolyamonként — az érdekelt tanszékekkel együtt — megállapítom, vannak-e olyan tárgyak, amelyeknél a félévben valamely oknál fogva hiányoztak a felkészülés megfelelő feltételei. Ahol ilyen eset megállapítható, mentesítést adok a tantervben előírt és félévi vizsgakötelezettség alól és ezt a tényt a tanszékvezetők, illetve a dékánok december 3-ig kötelesek az érintett hallgatókkal közölni. Az így elmaradt vizsgák pótlásának ügyében tárgyanként később intézkedem.

Szocialista szerződés

November 20-án két évre szóló szocialista szerződést kötött a Nehézipari Minisztérium és a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem képviselőiben Dr. Lévárdi Ferenc, nehézipari miniszter és Dr. Szabó Kálmán rektor. (Ezt megelőzően Lévárdi elvtárs nagyszerű előadást tartott az I. éveseknek.)

A gazdaságirányítás új rendszere és az oktatás reformja az eddigieknél nagyobb feladatot ró mind a Nehézipari Minisztériumra, mind az egyetemre. Ennek felismerését tükrözi a napokban megkötött szerződés, mely elősegítheti a feladatok eredményes megoldását. Mire terjed ki a szerződés? Miben segíti a jövőben a minisztérium egyetemünket?

Az egyetem rendelkezésére bocsátja mindazokat az információanyagokat, melyek elősegítik az oktató- és kutatómunkát, a minisztérium igényeivel összhangban. A minisztérium a gyakorlati élet közvetlen igényeit feltáró témákból konzultációkat, előadásokat tart. A gyakorlaton levő hallgatók célszerű munkaidő-felhasználást megismerve; továbbá a szakdolgozati téma kidolgozásához szükséges anyagokat rendelkezésükre bocsátja.

Hogyan támogatja az egyetem a Nehézipari Minisztériumot?

Olyan tudományos feladatok kidolgozását vállalja, melyek az egyetem oktatási tervébe beilleszthetők. Közgazdasági kérdésekben szakvéleményt mond, a biztosítja a minisztérium dolgozóinak szakmai továbbfejlesztését.

F. A.

Közös feladataink

Az egyetemi és főiskolai hallgatók harmadik országos konferenciáján dr. Polinszky Károly művelődésiügyi miniszterhelyettes beszédet tartott, amelyből most néhány részletet idézünk.

„Nem szeretnék az előttünk álló munkának jelszót adni, de lényegét igen röviden így fogalmazhatnám meg, hogy amit teszünk az ifjúsággal együtt, az ifjúságról történik. Tehát az ifjúságot nemcsak meghallgatjuk e kérdésben, hanem kifejezettel igényt tartunk arra, hogy véleményüket közöljék. A hallgatók életét, munkáját, szociális és kulturális körülményeit befolyásoló döntések kialakításában meg kell felelni a tüköröznie az ifjúság véleményének.

Az oktatás reformját 1962-ben elkezdtük. Most az egyetemeken folyó oktató-nevelő és tudományos munka hatékonyságát úgy is növelni kívánjuk, hogy a merev, elavult kereteket rugalmas, az igényeket jobban kielégítő szerkezeti felépítéssel akarjuk felcserélni. Tehát nem öncél és nem a formális megoldásokra való törekvés elgondolásaink mozgatóereje.

Kifejezetten kértük a vitában részt vevőket, hogy amit lefektetünk, azt mi nagyon komolyan gondoljuk, nem akarunk sem látszatdemokráciát, sem pedig látszatönállóságot teremteni.

Elgondolásaink a demokrácia kiszélesítését, és az egyetemek önállóságának fokozását szolgálják.

Az önállóság keretén belül az egyetem az eddigiektől eltérően lényegesen több kérdésben dönthetnek és dönteniük is kell. Az egyetem sajátosságait ismerők, tehát maguk az egyetem oktatói, dolgozói és hallgatói — álláspontunk szerint — megalapozottabb döntéseket hozhatnak. mint a minisztérium, ahol a születendő döntést nem alakíthatják a mindennapi tapasztalatok, a téma alapos ismerete.

Több igen fontos kérdésben önállóan dönt majd az egyetem. Ilyenek a vizsgarend, a vizsgák módszere, a tanulmányi idő és a vizsgaidőszak kérdése, a külföldi utazások, úraszám megállapítása és még számos más kérdés.

Természetesen az önállóságnak csak akkor van értelme, csak akkor lehet hasznos és gyümölcsöző, ha az egyetemen belüli demokratizmus kiszélesedik.

Ennek érdekében a rektor, a dékán, a tanszékvezető — jogi köre kibővül. Nagyon, s az eddigiekénél mélyebb tartalmi döntési jogot kapnak a tanácsok, az egyetem bizottságai, a társadalmi és politikai szervezeteik. Természetesen kibővül az ifjúság szerepe, tevékenységi köre saját egyetemének életében.

Az ifjúság minden lényeges kérdésben hallgathatja szavát, s az egyes ügyek jellegétől függően tanácskozási, javaslattevő vagy teljes értékű döntési joggal bír.

Néhány mondatban szeretném vázolni, hogy konkrétan milyen jogokat kívánunk biztosítani a KISZ-nek, az ifjúságnak. Biztosítani kell, hogy a KISZ-alszervezetek képviselői a hallgatók véleményét, érdekeit védve lehetőséget kapjanak arra, hogy javas-

latokkal, felszólalással élhessenek a tanszékvezetésnél, a kari és az egyetemi vezetésnél. Különösen vonatkozik ez a vizsgarenddel kapcsolatos kérdésekre, a konzultációk igénylésére, előadások és gyakorlatok tartalmával, módszertani problémáival kapcsolatos észrevételek közlésére, termelési gyakorlaton szerzett tapasztalatok jelzésére, a tudományos diákköri munkára és más kérdésekre.

A hallgatóság életét, munkáját, szociális és kulturális körülményeit befolyásoló döntések kialakításában meg kell felelni a tüköröznie az ifjúság véleményének.

Az egyetem vagy kar ifjúságának nem közömbös, hogy érdekeit, véleményét ki és hogyan képviseli, az illetékes fórumok előtt. Gondolom ebből nyilvánvaló, hogy az ifjúság képviselője a tanácsok ülésein nem a saját véleményét, hanem az egész ifjúság véleményét mondja és mondhatja el.

Reméljük, hogy az ifjúság képviselőit megfontolt döntés után választják ki,

mert hiába biztosítunk mi véleménynyilvánítási és szavazati jogot az ifjúságnak, ha azt csak formálisnak tekintik, vagy nem élnek a lehetőségek maximális kihasználásával.

Azt szeretném nyomatékosan kiemelni, hogy a KISZ mindennapi feladata az oktató, nevelő és tudományos munka területén az egyetem nyújtotta lehetőségek legteljesebb igénybevétele.

Az egyén és az egész társadalom érdeke is úgy kívánja, hogy az egyetemi tanulmányok ideje alatt az ifjúság elsajdítsa a lehető legtöbb szakmai tudást, emberséget, hogy

szakmálag, erkölcsileg és politikailag kiváló szakemberré nevelődjék.

A mi alapállásunk az, hogy az ifjúságra a legnehezebb feladatok ellátása során is lehet számítani. Ruházhatunk át rájuk jogokat, mert élni tudnak vele. Szakítanunk kell végre minden vonatkozásban azzal a felfogással, hogy önállóan gyerekekről van szó.

MOZAIK

Pillanatkép. Két első éves győtrődik a lineáris algebra előadásán.

— Te, ezt akár japánul is mondhatnák.

— Az még jobb lenne. Japánul legalább azt értem, hogy sayonara...

★
Keresztretjérvény.

— Mit csinálsz?

— Rejtvényt fejtenék, de nem megy. Te, mondj egy szocialista realista művet!

— Marx: A tőke.

(lapath)

Egy szó után kutatva

Az elsősök között sok találata adott okot az első napokban, hogy mit is jelent az a bübös szó, állami csoportmegbízott. Már eltelt két hónap, a rejtély megoldódott, mégis elindultam érdeklődni ebben az ügyben.

Érdekes ellentmondást fedeztem fel. Először is az iránt érdeklődtem, milyen szempontok alapján választották ki a személyeket.

Teljesen véletlenszerű volt a választás, bár figyelembe vettük azt is, hogy milyen arányban vannak a pestiek és a kollégisták, 20 és alacsony pontszámúak — válaszolta Nyusztai Lászlóné elvtársnő, az elsősök felelőse.

Különböző jelentősége nincs ennek a tisztségnek, főleg az év közben előforduló adminisztratív problémáknál kérjük segítségüket. A második félévben választás alapján dől el, hogy ki lesz a csoportok felelőse. Ez még az első napokban nem volt lehetséges, hiszen az ország minden tájáról kerültek a hallgatók egyetemünkre.

Ennyit a „hivatalos” tájékoztatóról. Érdekel az is, hogy maguk a hallgatók hogyan vélekednek a csoportmegbízottakról. Úgy érzem, sok csoportban a felelős többet jelent, mint a pusztán adminisztratív ügyek intézője. Többesük jó szervezőkészséggel rendelkezik, és nagy részük van a csoporton belüli jó kollektíva kialakításában.

— Mi már kirándulni is voltunk...

— A mi csoportunk kisbilit rendezett...

— A közeljövőben megyünk néhány napos kirándulásra...

Ilyen és ehhez hasonló hangokat hallani mindenfelől. És ebben nagy részük van a csoportfelelősöknek.

Pomázi Irént, a 16. csoport állami megbízottját az ed-

digi tevékenységéről kérdeztem.

Hát a legnehezebb a jegyzetvásárlás volt. Minden nap kétszer bementem, érdeklődtem. Úgyesnek, ébernek kellett lenni, hogy ne az orunk előtt vigyük el az utolsó jegyzetet. A d'ál. mat. jegyzetről mégis lecsúsztunk. Persze megszereztük máshonnan.

— Milyen közös programot csinált a csoport?

Rendeztünk egy csoport hábit, amit a szó szoros értelmében kell venni. Egyik csoportársunk lakásán rendeztük természetesen „kütagok” nélkül. Ennek ellenére elég nagy rumlit csaptunk. Most egy kirándulást tervezünk, de érik már a második buli is, ugyanis maradt egy üveg gin. Nem akarjuk, hogy kárbavesszen...

— Az ellentmondást abban látom; hogy akik a könyvelési, iktatási dolgokat intézik, csak ebből az egy szempontból nézhetik az állami csoportmegbízottakat.

Nekünk viszont nemcsak ügyes-bajos dolgaink érintései ők, hanem a csoportok összekovácsolói, és a közös programok szervezői is.

Forró Éva

Az 50. évfordulón

Egyetemünk párt- és KISZ-bizottsága november második felében több alkalommal és különböző formákban emlékezett meg a párt születésének 50. évfordulójáról.

November 15-én egyetemünk KISZ-klubja, a Fórum keretében tartott vitáestet „A KIMSZ-től a KISZ-ig” címmel. A KIMSZ munkájában részt vevő veteránok közül dr. Vida Ferenc elvtárs és Kőműves Frigyes elvtárs, a KISZ jelenlegi vezetői közül pedig Vajó Péter, a KISZ KB titkára és dr. Gombár József, a KISZ KB osztályvezetője volt klubunk vendége. A kis létszámú — de aktív — jelenlévők érdeklődéssel hallgatták a párt illegálitása idején az ifjúsági mozgalomban dolgozó veteránok régi élményeit, tapasztalatait, tanácsait. Majd a KISZ-szel kapcsolatban felmerült kérdésekre Vajó és Gombár elvtárs válaszolt. A vita a továbbiakban — bár nem volt mentes szubjektív mozzanatoktól — hasznosan rávilágított mind az egyetemi KISZ-bizottság, mind pedig felső KISZ-szervezeteink munkamódszerének fogyatékosságaira.

November 19-én Major Tamás, a kb tagja tartott ugyan- csak a KISZ-klubban nagy sikerű estet „Művészet és közélet” címmel, ahol régi mozgalmi élményeiről és az illegálitásban, a mozgalomban részt vevő művészek szerepéről beszélt.

November 22-én ugyancsak a KISZ-klubban került sor „A munkássztyál és a párt vezető szerepe” címmel, a következő — megemlékező jellegű — vitáestünkre. Takács Istvánnak, a Politikai Főiskola Pártépítési Tanszéke h. vezetőjének vitaindító előadása után a mintegy 60-főnyi hallgatóság — köztük a hallgatói pártcsoportok 13 tagja — számos kérdést intézett az előadóhoz. Majd színvonalas és a jelenlévők számára tanulságos elvi vita bonlatkozott ki, többek közt a munkássztyál vezető szerepé-

nek érvényesüléséről, valamint az értelmiség helyéről a szocialista társadalomban. Ezen a Fórum-vitán klubunk vendége volt még Szántai Kálmán, egyetemünk pb-titkára és Jablonkai István, az Ép. Gép. Váll. igazgatója.

November 27-én délután mindhárom kari pártalapszervezetünk ünnepi taggyűlést tartott, amelyen az 1945–1948 között a párt soraiba lépett 37 elvtárs kapott emléklapot. A régi párttagokat az ünnepi taggyűléseken kari KISZ-szervezeteink képviselői virággal köszöntötték. Végül este egyetemünk párt-vegrehajtóbizottsága a tanácssteremben köszöntötte az emléklapot kapott elvtársakat. A PVB nevében Farkas Sándor elvtárs, a Tudományos Szocializmus Tanszék vezető egyetemi tanára mondott itt rövid üdvözlő beszédet.

Jubileumi kitüntetések

A párt megalakulásának 50. évfordulója alkalmából dr. Háy László, egyetemünk nyugalmazott rektora az MSZMP KB tagja, a Munka Vöröszálp Érdemrendet kapta.

Dr. Berei Andor egyetemi tanár, tanszékvezető a IX. kerületi Pártbizottság ünnepi ülésén a Munkaérdemrend arany fokozatával tüntették ki.

Propagandamunkájuk elismeréséért pártszervezetünk 7 tagját Propagandista emléklappal jutalmazták.

★

Húszéves párttagságuk alkalmából egyetemünk oktatói és dolgozói közül 37-en: Bauer Ilona, Bedő Gyula, Berend T. Iván, Emödi Éva, Jakab Miklós, Józsa Ödön, Nyári Mária, Pusztaházi István, Riesz Miklós, Simai Mihály, Szabó Kálmán, Szuhay Miklós, Vámosi Sándor, Bajnok Béláné, Bauer László, Bálint András, Csizmadia Ernő, Igaz János, Molnár Árpádné, Orosz László, Sántha Istvánné, Török Lajos, Varga

László, Deák Károlyné, Farkas Imréné, Ferencz Györgyné, Kalász Lajos, Kolacsek András, Kovács Ferenc, Krinisz Istvánné, Márkus Jánosné, Mihálics Tibor, Molnár Sándor, Polgár Sándor, Rencz István, Solymár Károly és Süttő Ottó emléklapot kaptak.

Hagyomány, hogy minden évben tudósítjuk olvasóinkat a „nulladik évfolyam”, az egyetemünkre felvételt nyert és előtte egyetemes katonai szolgálatot teljesítő hallgatók életéről, s arról, hogyan segítjük őket a középiskolában szerzett ismeretek megőrzésében, további fejlesztésében, s az egyetemi életből való előzetes tájékozódásban.

Az elmúlt években is tartottak oktatóink matematiká-

ból és orosz nyelvből konzultációs foglalkozásokat, de sokoldalú.

tanulmányi, kulturális és sportkapcsolatokat is magában foglaló együttműködési megállapodást most kötöttünk először a kalocsai egységgel, ahol jelenleg katonahallgatóink szolgálati idejüket töltik.

November 2-án dr. Bedő Gyula, oktatási rektorhelyettes, és Várdai Lajos alezredes, a kalocsai ezred parancsnoka írta alá a szerződést, melynek alapján havonta kétszer konzultációs napot tart egyetemünk, a katonahallgatók számára. Az egyik napon orosz nyelvi, a másikon matematikai konzultációra kerül sor, s a két nap egyikén — ez újdonság —, KISZ-istáink, köztük olyanok is, akik tavaly az ezrednél szolgáltak, politikai vitákat, s az egyetem életéről szóló tájékoztatókat tartanak.

Nemcsak jövőendő hallgatóinkat segítjük, oktatóink közreműködnek a teljes legénységi állomány és tisztikar rendszeres politikai képzésében is, gazdasági, bel- és külpolitikai témájú előadásokkal, viták vezetésével. Az ezred viszont a tanév során néhány alkalommal katonai, katonapolitikai előadást tart nálunk.

Egyetemünk képviselői (állami, párt-, szakszervezeti és KISZ-vezetői) megismerik majd a katonahallgatók ki-képzését is, hogy tájékozódjanak arról, eredményesen sajátították-e el a harcosok a katonai ismereteket.

Sor kerül a kultúregyüttesek kölcsönös látogatásaira, ünnepeken való közremű-

ködésére, bemutatójára (egyetemünk énekkara, táncsoportha, népi zenekara és színjátszó már szerepeltek is november 6-án, az ezrednél, a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 51. évfordulója alkalmából rendezett ünnepségen.) A NEOTON tánczenekar vendégszereplése is nagy eseménynek ígérkezik.

Az ezred és az egyetem sportolói a tanév során többször is összemérik erejüket labdarúgásban, kézi-, kosárlabdában, asztaliteniszből, cselgáncsból.

A szerződés aláírását követően, annak jelentőségéről beszélgettünk az ezredparancsnokság képviselőivel és Bedő elvtársal.

Valamennyien egyetértünk abban, hogy mindkét fél számára előnyös ez a kapcsolat.

Az egyetem megfelelő tudással bír, az egyetem tanulmányi, mozgalmi szervezeti életét már részben ismerő hallgatókat kap leszerelés után, emellett sok szép élménnyel, érdekes és hasznos ismerettel is gazdagodhatunk a kalocsai látogatások, s az egyetemen tartandó, katonai témájú előadások során.

Az ezred is profital az együttműködésből, mert jól felkészült oktatók, hallgatók segítik, támogatják az ott folyó nevelőmunkát, nemcsak politikai, de kulturális és sporttérben is.

A most kötött megállapodás csak az 1968–1969-es tanévre szól, de mindannyiunk kívánsága, hogy e kapcsolatot tartósá, s a későbbi évek során, mind gyümölcsözőbbé váljon.

Kurtán Lajos

Egy új könyvről

Nemrég jelent meg dr. Benedeck Jánosné — a Statisztikai Tanszék docensének — új könyve: „A nemzeti jövedelem és tényezői” címmel. A nemzeti jövedelem fogalmáról és számbavételi módjáról élénk vita folyik a közgazdászok körében, a mű tehát nagyon is időszerű.

„A nemzeti jövedelem és meghatározása” című fejezetben a szerző kifejti, hogy nem tartja helyesnek és szükségesnek a termelőmunka fogalmát megszüntetni, és minden gazdaságilag hasznos tevékenységét nemzeti jövedelem-alkotónak tekint. A fő kérdés a határvonal megfelelő felárása: „Valahol mindig meg kell húzni a határt a gazdaságilag hasznos tevékenységekkel a termelő és nem termelő tevékenység között.” — írja, és ismerteti ebben a kérdésben saját véleményét. A nemzeti jövedelem összetételét illetően állást foglal — többek

között — a teljes közlekedési és hírközlési tevékenység, a tudományos kutatótevékenységek beszámítása mellett, sőt úgy véli, hogy a személyszállítás túl is van nem egy olyan „lakossági szolgáltatás”, ami nemzeti jövedelem-alkotó tevékenység.

A könyv III. fejezetében behatóan foglalkozik a szerző a nemzeti jövedelem tényezőivel, melyek közül alapvetőeknek a következőket tekinti:

— a munkaerő mennyisége és összetétele;

— a termelésben rendelkezésre álló termelési eszközök mennyisége, technikai színvonala és felhasználásának hatékonysága,

— a megtermelt nemzeti jövedelem piaci elhelyezési lehetősége,

— a mindenkori gazdasági mechanizmus.

Az alapvető tényezőket il-

Hozzászólás klikkügyben

A Közgazdász nov. 16-i számában megjelent Vidékről jöttem című cikkhez szeretnék néhány megjegyzést fűzni, elsősorban a vidéki-pesti klikkesedéssel kapcsolatban.

Az említett vitaindító cikkben Jóó Rudolf helyesen világította meg azokat a fő szociális okokat, amelyek talajul szolgálnak a viszonylagos elkülönülésnek. Ezt hangsúlyozni szeretném, hogy ezek a tényezők csak talajul szolgálnak az említett negatív jelenségeknek, de nem idézik azt elő közvetlenül. Jóó Rudolf cikkének olvasásakor úgy éreztem, hogyha kimondatlanul is, de bizonyos fóká a pesti hallgatókat teszi felelőssé a kialakult helyzetért, mondván, hogy ők sok vonatkozásban kedvezőbb helyzetben vannak, ebből pedig az következik, hogy nekik kellene nagyobb súllyal törekedni a néhány csoportban kialakult áldatlan állapotok felszámolására. Ebben kétségtelenül van igazság, úgy érzem azonban, hogy a kép így nem teljes.

Hiszen a kollegisták között éppen a gyakori együttlét következtében automatafukusan szorosabb kapcsolatok alakulnak ki, mint köztük és a pestiek között. Úgy is mondhatnánk, hogy különösen, ha a csoportban a vidéki hallgatók 40-50 százalékos, vagy ennél nagyobb arányt képviselnek, akkor magától értetődően jobban összetartanak, jobban együtt vannak a csoport életének, munkájának minden területén.

Ez szerintem az a fő tényező, amely közvetlenül hat. Ezzel természetesen egyáltalán nem akarom azt mondani, hogy a kollegisták szánt szándékkal visszahúzódnak, mert ez az esetek túlnyomó többségében nem helytálló.

A fentieket alátámasztja a következő tapasztalat: Harmadik-negyedik évre vidékről jött hallgatóink nagyrészt behozhatják a pestiekkel szembeni hátrányukat kulturális téren, a többség be is hozza ezt a hátrányt, sőt — erre igen sok példa van — túl is szárnyalnak ezen a téren sok pesti hallgatót. Ennek ellenére többnyire a harmadik-negyedik évfolyamon is megmarad az első években kialakult viszonylagos elkülönülés.

Az első

Sokak számára jelentett nagy örömet az első pg-diákkör beindítása. A téma, mint azt a hirdetőtáblákon olvasni lehetett — a fogyasztói társadalommal foglalkozott. Az első foglalkozást jól előkészítették, ami néhány II. éves elméleti szakos érdeme. (Lányi András, Vincze Péter). Már hetekkel ezelőtt kiadták a „kötelező irodalmat”, aminek olvasása valóban hasznos volt. (TDK-dolgozat, Packard-könyv, Marx: Gazdaságfilozófiai kéziratok stb.) Sajnos, a résztvevők közül igen kevesen olvasták el a kiadott irodalmat, ennek az volt a következménye, hogy a vita sokszor eltért a témától. S néha foglalkozás helyett politikai körben éreztem magam.

Annak ellenére, hogy az első TDK-ülés magán viselte a kezdeti nehézségek jegyeit, alapjában véve eredményesnek mondható, s a résztvevők elégedetten távoztak.

Reméljük, hogy a folytatás sikeres lesz, annál is inkább, mert az igény megvan rá, hiszen a politikai gazdaságtan egyetemünk fő tárgya, legizgalmasabb tárgya, s sokan vannak közöttünk, kiknek a szemérmiumi keretek szűkeket bizonyultak.

Következő összefüvetel a vizsgaidőszak után lesz.

—egerszegi—

Mind ezek ellenére a helyzetet nem látom olyan sütként, mint Jóó Rudolf, különös tekintettel cikkének néhány részletére.

Mindamelllett feltétlenül szükséges néhány — a problémával kapcsolatban mutatózó — áldatlan jelenséget leküzdeni. Hangsúlyozni szeretném azonban, hogy az ideális, minden tekintetben tökéletesen összeforrott csoport elképzelése il-

luzórikus. A vidékiek és pestiek „összehozásában” tehát — éppen a fentemlített általam legfontosabbnak tartott tényező miatt — vannak bizonyos objektív korlátok, az azonban már rajtunk múlik, hogy ezeknek a korlátoknak a negatív hatásait a lehetséges minimumra csökkentjük.

PREISZ ISTVÁN
IV. évf. nemzetközi

Egy elképzelésről...

Még év elején merült fel a következő ötlet az ipari kar hallgatói pártcsoportjának illetésén: szervezzük a kar hallgatóinak soraiból egy olyan aktívhalmozatot, amelynek feladata azoknak a vidéki középiskolásoknak a segítése, akik egyetemünkre szeretnének kerülni.

Nem kívánok az e témakörben folyó vitához hozzászólni, de végső soron ezzel a cíkkel akarva-akaratlanul megteszem. Feltétlenül igaz az, hogy saját helyzetben levő egyetemünk (tudniillik, hogy az országban csak egy van belőle) hallgatói arányainak vizsgálata fokozott mértékben veti fel a vidéki és fővárosi hallgatók megfelelő arányai kialakításának problémáját (nemcsak hallgatói igényoldalról, de még inkább népgazdasági igényoldalról). Egyébként ez a két oldal végső soron többé-kevésbé összefügg. Szóval reálisnak nevezhető az a problémafelvetés, amely arra figyelmeztet, hogy a vidéki hallgatók aránya egyetemünkön nem a legesélyesebb.

Az ötlettel kezdtem, azzal is

szeretném befejezni. Elképzelésünk a következő: azokat a hallgatókat szeretnénk bevonni ebbe a munkába, akik kedvet éreznek a munkához, akik felelősséget éreznek a feladat iránt. Minden ilyen hallgató a lakóhelye szerinti kiválasztott középiskolában foglalkozna alkalmanként azokkal a fiatalokkal — különös tekintettel a munkásparaszt gyerekekkel —, akik egyetemünkre kívánnak kerülni.

Nem kívánok részletkérdésekkel foglalkozni: hogyan oldjuk meg a rendszerességet, az utazást stb. Ezek megoldásra váró feladatok.

A kérésünk elsősorban a kar hallgatói felé irányul: — Remélve azt, hogy a másik két karon is megfelelő fogadtatásra talál az elképzelés. Jelentkezzenek minél nagyobb számban erre a felelősségteljesnek mondható munkára, hadd váljon kézzelfogható eredményé az, ami pillanatnyilag csak elképzelés...

Nagy Sándor
Iparszak 4. évfolyam

ANKÉT LAPUNKRÓL

NÉHA, MEG HA OLYAN MUNKÁRÓL VAN IS SZÓ, amit szívesen csinálunk, egy idő után kicsit elfáradunk, elapadosunk, elveszítjük arányérzékünket, s belülről már nem rendelkezünk olyan biztosan az objektív tisztálátás fontos képességével. Mennyire végezzük jól munkánk, feladatunk, már nehezen tudjuk eldönteni. Ilyenkor nagyon sokat segítenek azok a külső impulzusok, amelyek figyelmeztetnek, bírálnak, s minket magunkat is önvizsgálatra kényszerítenek.

Nos, ilyen helyzetbe jutottunk mi is, a Közgazdász egész szerkesztőszemély, munkatársai. A 200. szám nyomán az elmúlt sokszínű időszakra emlékezve, a múlt elkerülhetetlenül a jövő feladataira is ráirányította figyelmünket. Újjáalakult és kibővített szerkesztő bizottságunk, az új rovatvezetők és tanárok próbálták választ adni a kérdésre: Hogyan kéne megjavítani egyetemünk lapját? Mert úgy éreztük, javítanunk kell.

Erről győződött meg bennünket az első ízben megrendezett Közgazdász olvasói ankét is. (Hadd jegyezzük meg zárójelben, hogy a nem éppen olajosított szervezés eredményeképpen kevesen jelentek meg a vitán, megfosztva minket attól a lehetőségtől, hogy szélesebb, reprezentatívabb véleményét, javaslatot hallhassunk.)

A jelenlevők véleményei, bírálati két csoportba oszthatók: az elsőbe azok a kérdések tartoznak, amelyekben a nagy többség egyetértett, a másodikba: az előbbinél problematikusabb javaslatok, amelyek körül éles vita bontakozott ki, maguk a bírálók-olvasók között is. Kézenfekvő, hogy az első csoporttal kezdjük a felsorolást, annál is in-

kább, mert az itt elhangzott javaslatokkal mi is egyetértünk.

— A Közgazdász nem informált kielégítően az egyetem eseményeiről!

Nemrég megindult hírrovaton kívül, a tanszékekkel való személyes kapcsolat kiépítése volt az első lépés, hogy a fenti hibán javítsunk. Persze, nemcsak rajtunk múlik, hogy mennyire „tudunk” tájékoztatni. Jó példa erre a most nagy port felvert vizsgaidőszak körüli vita, amely változásokról lapunk, ha nem is tökéletesen, de tájékoztatott, s akkor ezt sem a tanárok, sem a diákok nem voltak hajlandók észrevenni. Reméljük, javítunk ezen a fogyatékonyságon, de ez csak a kölcsönöség alapján megy, amennyiben az egyetem oktatói, mozgalmi szervezetei is igényt tartanak a lapra, mint információs forrásra.

— JAVÍTSON A KÖZGAZDÁSZ A CIKKEK SZÍNVLNÁLÁN. Ne rakjanak be olyan „apropos” cikkeket, amelyek csak azért jelennek meg, mert erről most írni kell, valamilyen évforduló vagy más esemény miatt. Ha a cikk rossz, ne jelenjen meg.

Azt hisszük, ennek a kívánságnak is eleget tudunk tenni, egyetértünk vele, s a színvonal emelése lapunk egyik fontos szerkesztési szempontja lesz.

— Ne jelenjenek meg olyan fotók a lapban, amelyek felismerhetetlenek.

Bár nem rajtunk múlik, hanem nyomdatechnikai okok a „ludasak”, ezt is jobban figyelembe vesszük a jövőben.

— Foglalkozzunk többet az egyetemi élettel, a diákok s a tanárok személyes problémáival, hétköznapi életükkel, az egyetemi élet sokszínűségét tükrözze a lap. Súlypontoz-

Még mindig nem késő

Értekezés a vizgára való felkészülés helyes módszereiről

Ez az értekezés filozófiai jellegű, témáját az általánosság szintjén ragadja meg. Nem foglalkozik az egyes tárgyakból való felkészülés konkrét különös vonatkozásaival, amelyekre nyilvánvalóan az egyes szaktanszékek adnak kellő útmutatásokat. Míg az olyan, viszonylag magas általánossági fokú tételekre sem terjed ki, mint például az, hogy a vizgára tanulni kell. A jelen értekezésben tárgyalta módszerek a tananyagtól még ilyen vonatkozásban is elvonatkoztatottak.

Az értekezés szerzője a tárgyra vonatkozó tapasztalatait három forrásból meríti:

1. O is volt egyetemi hallgató.

2. Evek óta vizsgáztat.

3. Egy egyetemista leány apja. (E harmadik forrás adja a leggazdagabb anyagot.)

A fentiek előrebocsátásával lássuk a konkrét módszereket. Igen fontos, hogy a vizsgán nyugodt, tiszta fejjel jelenjünk meg. Ezért a vizsga előtti éjjel feltétlenül aludjunk ki magunkat. Amit a vizsga előtti napon vacsoráig nem tanultunk meg, azt előreláthatólag már úgy sem fogjuk megtanulni. A jó alváshoz egyébként nemcsak az szükséges, hogy idejében győdjünk, hanem az is, hogy a vizsgadruktól lehetőleg megszabaduljunk. Igyekezzünk lefekvés előtt szellemileg ellazítani. Célszerű például ilyenkor moziba menni.

Az annyi igazgató, hogy némi ellazítás után sem tud elaludni vizsga előtti éjjel, célszerű, ha nyugtatót vesz be. A modern, úgynevezett trankvilláns nyugtatók nem az agykéregre, tehát nem a memória, a tudat szervére hatnak, hanem a centrenkefalonra, amely az agykéreg általános tónusáért felelős. Ezért az ilyen nyugtatók nem rontják sem a memóriát, sem a kapcsolási készségeket, amire a vizsgán feltétlenül szükség van. Ilyen nyugtatót tehát nyugodtan szedhetünk: a vizsga előtt is, ha egyébként a vizsgán túlságosan izgatottak lennénk, célszerű félórával előbb, mielőtt ránk kerülne a sor.

A tiszta fej előállításának hasznos eszköze lehet fejmosás is. Nevezetesen a forró, s utána a hideg víz használata kitágítja az ereket, javítja az agy vérellátását. Hasonlóan jó hatású a forró fürdő és utána a hideg zuhany. Ajánlható az is, hogy vizsga előtti reggel ússzunk egyet.

A rendszeres testmozgás, a vizsgára való fizikai felkészülés egyébként is nagyon fontos kérdés. Legalább napi egy órát mozogjunk.

A fizikai felkészülés mellett — amelynek a fontosságát nem győzöm eléggé hangsúlyozni — vessünk néhány pillantást magára a felkészülésre is. Az oktatók egész éven át

prédikálják, hogy a vizgákra való felkészülést a félév elején kell elkezdni. Ez teljesen helyes. S ha az ideai vizsgaidőszak vonatkozásában már elkészült a figyelmeztetés, mégis hasznosnak tartom ezt most megismételni, mert ilyenkor tapasztalhatjuk saját bőrünkön, hogy a tanácsot mégis jó lett volna megfogadni, és akkor talán a következő félévre profitalunk valamit a dologból.

Félév közben nem arra van szükség, hogy a tananyagot vizsgakész állapotba hozzuk. A legfontosabb, hogy minden felmerülő fogalmat megértünk, mert a vizsgaidőszakban rendelkezésre álló néhány nap alatt nem lesz módunk fogalmak értelmén ragódnál. Ezért már félév közben vegyünk igénybe minden olyan segítséget, amely hozzájárulhat ahhoz, hogy a felmerülő fogalmakat kivétel nélkül Descartes szavaival élve — tisztán és világosan belássuk, megértjük. Gondolok itt a néptelen tanszéki konzultációkra, egymás segítségének a lehetőségére és a könyvtárban található kézikönyvekre és lexikonokra egyaránt. Az egyes tárgyakból megkívánt készségeket is csak a félév folyamán végzett rendszeres gyakorlással sajátíthatjuk el.

Ezért kell félév közben matematikából vagy statisztikából minél több példát megoldani, a nyelvekből minél több szót megtanulni és azok használatát állandóan gyakorolni. Az elméleti tárgyakból, amelyekből kötelező irodalom van előírva, azt feltétlenül a félév folyamán dolgozzuk fel akkor, amikor a tananyag menete szempontjából aktuális. A lényeg azonban rendszerint nem a szóban forgó tanulmány, vagy könyvfejezet teljes tartalma. Nekünk az adott vonatkozásban a tematikából kitűnt oktatási célkitűzés alapján kell kiválasztanunk azt, hogy mi a lényeges. Hiszen a tanulmányokat, könyveket nem tananyagként írták, azokban gyakran más összefüggések is szerepelnek, mint amelyekre szükségünk van. Megesik, hogy ugyanaz az irodalom több témánál is előfordul. Ilyenkor rendszerint mindegyik esetben más és más részlet, más és más vonatkozás válik lényegessé. Ha félév közben ilyen lényegre kiemelő jegyzetet készítünk, akkor a vizgákészülés rövid ideje alatt ezt könnyen feldolgozhatjuk.

De még a vizgákra való közvetlen felkészülés rohammunka időszakában is törekedjünk arra, hogy ésszel, megértéssel, s ne csupán magolási készségünkkel tanuljunk. Igaz, a magolás látszólag termelékenyebb, mint a megértésre történő tanulás, de sokkal kevésbé hatékony. Ha a vizsgázató nem hagyja, hogy ledarálják azt, amit bemagoltunk, hanem közbekérdez, csak a megértő tanulás jelenthet segítséget. Ha csupán magolásra támaszkodunk, akkor ilyenkor feltétlenül vesszünk ügyünk van.

Rádi Péter

hogy lássuk és meg is írjuk az eseményeket.

Másik fontos probléma, amely felmerült az ankétok, mennyire legyen lapunk a diákok, mennyire a tanárok lapja. Felmerül az az igény, hogy többet és jobban foglalkozzunk tanáraink problémáival, életével. Ugyanakkor egyetértettünk abban, hogy oktatóink rendszertelenebbül, kevésbé olvassák a lapot, mint a hallgatók.

AZ EGYIK RÉSZTVEVŐ RAMUTATOTT, hogy a Közgazdász, szerinte, lévén az egyetemi pártszervezet lapja, s hogy szerkesztője e szervnek tartozik felelősséggel, ellentétbe kerül a lap diákcéntrikusságával. Hiszen a szerkesztői elvei között is a fenti függés a determináló. Nos, objektív, törvénytörő az, hogy a lap — mint egyetemi lap — valóban közvetlenül a pártszervezet elvi irányítása alá tartozik. Ez így van, s ezen nem is akarunk változtatni! A fentiek talaján azonban két dolgot szeretnénk a jövőben elérni.

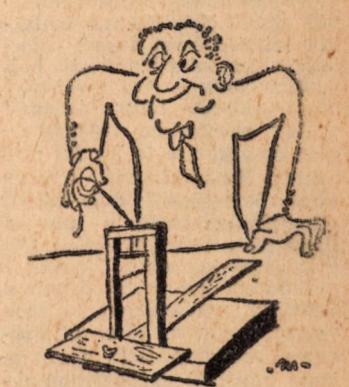
1. Szeretnénk megmaradni — mint egyetemi lap — elsősorban a diákok lapjának. Erre utalt különben Benedek elvtársnő, egyetemünk pártszervezetének agit-prop. titkára is, aki szintén megjelent ankétunkon. Elsősorban a diákokat, a hallgatókat érdeklő problémákkal fogunk foglalkozni ezután is, ide érve természetesen pl. az oktatási reformot vagy a gazdaságpolitikában bekövetkező változást, a tanulást, az oktatási módszereket, a nevelőmunkánkat stb. A diákság és a tanárok dialektikus kapcsolata természetesen nevelőink problémáit is a lap tárgykörébe helyezi, s ilyen vonatkozásokban fokozottabban kell néhány problémával foglalkoznunk. De méggysszer hangsúlyozzuk: elsősorban diáklap vagyunk.

2. Szeretnénk folytatni az eddighez hasonló kritikus cikkek közlését, rámutatni a

hibákra, nehézségekre, mind a diákok munkájában, de az oktatók, nevelőmunkában, tanáraink munkájában is. Természetesen „pozitív alapállásból”. Mi ígérjük, hogy megalapozott, s nem felületessé bírálatok lesznek ezek. Azt viszont kérjük, hogy a sokszor tapasztalható megértődés helyett reagáljanak cikkeinkre, és válaszoljanak is azokra.

VÉGÉRE HAGYTUK AZT A SZINTEN SOKAK ÁLTAL említett problémát, hogy lapunk elszakadt a szélesebb tömegektől, s hogy benne egy kis csoport írja le rendszeresen szubjektív véleményét, érzelmeit. Az eddig elmondottak talán részben eloszlatják ezt az érzést. De nemcsak rajtunk, rajtatok is múlik. Azon, hogy mennyire érzitek fontosnak, hogy segítséget nekünk abban, hogy egyetemi életünket jól, a valóságnak megfelelően tükrözzük. Személyesen és levélben is fordulhatok hozzánk. Kész cikkeket, javaslatot vagy csak figyelmünk felhívását valamilyen eseményre — ezeket mind szívesen fogadjuk. Várjuk segítségüket, mert a mostaninál jobb lapot szeretnénk csinálni.

Patkó András

Vizsgakészzen

A Statisztika Tanszék értekezletén

Három napirendi pontja volt a Statisztika Tanszék tanszéki értekezletének. Ezekben a pontokban foglalmazták meg azokat a feladatokat, problémákat, amelyek a tanszék előtt állnak a képzés korszerűsítésének folyamatában.

STATISZTIKAI GYAKORLATOK JELLEGE

Az oktatás korszerűsítése nemcsak az elsőéveseknek érdekes, hanem a későbbieknek is. A nem-reform évfolyamok oktatása is. Ennek megfelelően a gyakorlatok eddigi szerepe, és a gyakorlatvezetés módszerei is jelentős változásokat kívánnak.

A gyakorlatok azonban csak akkor tudják feladatukat betölteni, ha

fokozottabban épít a tanszék a hallgatók önálló munkájára.

Ezért fontos feladat a folyamatos tanulás ellenőrzése, röpdolgozatok és házi feladatok íratása formájában.

A legfontosabb feladat azonban a közgazdasági elemzőkészség fejlesztése. Nem elég a különböző mutatók mechanikus elsajátítása — tanítani kell azokat közgazdasági alkalmazását, más mutatókkal, és az adott gazdasági környezetet való összefüggését is.

Ahhoz kell hatékony segítséget adni, hogy a hallgatók gyakorlati munkájukban önállóan tudják eldönteni, mikor, milyen módszerekkel lehet az adott gazdasági jelenséget vizsgálni.

Ennek érdekében nagy súlyt kell fektetni a gyakorlatanyag példák kidolgozására is. A vállalati információk adta lehetőségek nagyobb kihasználása, konkrét közgazdasági kérdések exponálása, más tárgyakban tanultakra való támaszkodás — mind hatékony eszközei lehetnek a gyakorlatok jó felhasználásának.

KONCENTRÁCIÓ

A most megvalósításra kerülő reform keretében bevezetik a szorgalmi időszakoktól elkülönített 4 hetes koncentrációs időszakot. A 4 hét alatt a hallgatóknak közel 50 százaléka koncentrált nyelvtanulást végez, a többi hallgató pedig más tárgyak intenzív el-

sajátítására fordíthatja ugyan-ezt az időt.

Ez a program a Statisztika Tanszék elé is komoly feladatokat állít.

El kell dönteni, melyik félévekben, milyen programmal kapcsolódhatnak be a koncentrált oktatásba. Ennek pontos kidolgozása még hátravan,

hiszen a tanszék csak egy félév statisztikai tanulmányok után, tehát 1970 februárjától indíthat foglalkozásokat. Az elképzelések, lehetőségek már most körvonalazódtak, hiszen igen időigényes feladat a tematika kidolgozása, a foglalkozások alapos előkészítése.

A problémák jelzése megtörtént, a tematikáról tavasszal dönt a tanszék.

SZAKSZEMINÁRIUM

A Statisztika Tanszék részvétele

a szakágazati képzésben a szakszemináriumokon keresztül történik. Eddig szakszemináriumot csak a tanári „B” szakon tartott a tanszék.

A szakágazati képzés programja azonban felveti további szakszemináriumok beindításának igényét.

Itt sem csupán a reform-évfolyamok problémája ez. A Köznevelési Gazdaságtan Tanszék már ebben a tanévben meghirdetett statisztikai szakszemináriumot, Komjáti elvtárs vezetésével.

Távolabbi igények, és lehetőségek is felmerültek, ezeknek konkrét programjáról szintén tavasszal születik döntés. A szakszemináriumok tartalmára, formájára azonban olyan elvek az irányadók, amelyeknek kidolgozása az eddigi tapasztalatok alapján már megtörtént.

Egy nap az egyetemen (RÉSZLET)

SUTTOGVA

— Szia! Mizujs?
— Semmi. Elaludtam.
— Látom.
— Prof? Hol van?
— Külföldön. Valamilyen tan. seg. helyettesít.
— Milyen?
— Dög unalom.
— Statekod kész?
— Igen... Itt van.
— Lesz tud. szoc. szeminárium?
— Aha. Jössz?
— Azt hiszem. Olvastad a cikket a Népszababban?
— Igen. Szünetben dumcsizunk, jó?
— O. K. É.

HIVATALOSAN

— Jó reggelt kívánok.
— Tessék. Mit akar?
— Kérem, azt szeretném megkérdezni, hogy a II. évfolyam hallgatói számára, a menzautalványra kedvezményes hozzájárulásra igénylést hol lehet beadni.
— Egykor.
— Tessék?
— A hallgatók számára egykor van felfogadás.
— Igen. Csak azt szeretném megkérdezni, hogy melyik szobában foglalkoznak ezzel az ügygel?
— Majd egykor megtudja.
— De...
— A hallgatókat egytől fogadjuk, fiatalember! Maga sem kivétel.
— ...
— Visszontlátásra.

— Nagyon köszönöm. Ezer-szer köszönöm. Rém kedves és rendes tetszett lenni. Nem is tudom, mit mondjak. Kezít csókolom. És még egyszer... Igazán, nem is tudom, mit mondjak...

OROSZUL

— Mit csinált tegnap?
— Tanultam.
— Mit csinált tegnap?
— Olvastam.
— Mit csinált tegnap?
— Unatkoztam.
— Mit csinált tegnap?
— Megnőültem.
— Mit csinált tegnap?
— Levelet írtam.
— Mit csinált tegnap?

— Sétáltam.
— Mit csinált tegnap?
— Mit csinált tegnap?

ELKESEREDVE

— Nem tudom...
— De ez egy butaság.
— Nem az. Hidd el. Mi lesz velem, ha elvégzem az egyetememet?
— Elkerülsz egy vállalat-hoz, s nagyon klasszul megállod a helyed.
— Pontosan tudom, hogy semmi érzékem, tehetségem nincs az egészhez. S nem is érdekel nagyon. Sőt...
— Nem igaz.
— Lány vagyok, s te is tudod, mit jelent ez. Még csak nehezíti a helyzetemet.
— De hiszen szeretted a nyelveket, szeretsz tanulni. Ez kielégít, és egy csomó mással is foglalkozol.
— Nem. Az egész nagyon messze van tőlem. Miért tanulok? Miért ezt?
— ...
— S mi van, ha jól tanulok? Csak tanulni, semmi több, ez nyomasztó. Egész szombat, vasárnap otthon ültem.
— Miért? Csak nem akartod azt mondani, hogy...
— Nem érdekelnek. Egyik se érdekel.
— Magányos vagy?
— Igen... Nagyon.
— Elműlök, hidd el, elműlök. Mindenki letör néha. S aztán elműlök.
— Elműlök? ... De mikor?
... Mikor?

KÖNYÖRTELENÜL

— Legyenek szívesek kicsit szétszóródni! Egy sorba csak négyen, ha lehet.
— De...
— Ha lehetne, egymás mögé. Így, igen. S egy sort kihagyni. Minden másodikba, jó? Tessék hátulról nyugodtan előbbre jönni. Csak semmi félénkség!
— De...
— Így rendben van. A-oszlop, B-oszlop, A-oszlop, B-oszlop.
— De...
— A-oszlop első kérdése: Elemesse a...
— Te!

— Mi van?
— Ez milyen szeminárium?

DÜHÖDTEN

— Nagy kár, hogy azt hiszik, hogy a sok dumáttal olyan klasszak vagytok.

— Nem, nem erről van szó! De kell beszélni ezekről a dolgokról.

— Ti beszéltek „ezekről a dolgokról”, s a többiek meg gürizzenek, mi?

— Dehogyan. De ha mi nem beszélünk a problémákról, ki beszél róluk?

— Tudom. Pofázni azt tudtok. S ha mások csinálnak valamit, szépen kisajátítjátok. Ez a KISZ? Azért, mert egy páratoknak jó a beszélőkéje, már kisajátíthatjátok magatoknak a megfellebbezhetetlen véleményalkotás jogát? Talán még el is hiszitek, hogy mindenki úgy gondolkozik, mint ti.

— Azok, akik szerinted annyit „pofáznak”, dolgoznak is. S eddig is dolgoztak. Lát-ható eredményei vannak. Viták a klubban, érdekvédelem stb. Ezek érdeklődő és gondolkodó emberek. Nem adták fel azt a lehetőséget, hogy, bár küszködve, de ők maguk alakítsák ki a világnézetüket. És másokét is. Társaikét.

— Köpök az ilyen világnézetre. Szellemit arisztokrácia, meg más ilyesmi. Igaz? Pofázni, KISZ így, KISZ úgy, lehet. De ez túl könnyű. S közben mi van? Pangás. Majd-nem minden vonalon. Ezt nevezem én klassz világnézetnek. Köszönöm, de ebből nekem elegendő volt.

— Félreállsz?
— Nem érdekelnek. Nem érdekeltek. Egyszerűen már nem érdekeltek.

— Kár.
— Miért, te hiszel ebben?
— Miben?
— Hogy ez így jó.
— Nem. Sem abban, hogy csak így lehet, sem abban, hogy ez a legjobb. De jó. Csak ez lehet a jó. S a pofám csak kisebbre zárom, be nem fogom soha!

Patkó András

HÍREK

Dr. Wladislaw Welfe, a lodzi Ökonometriai Tanszék vezetője Kereslet, analízis és becslés címmel előadást tartott a Matematikai Tanszéken.

Sikeresen zárult az MSZBT ingyenes orosz nyelvtanfolyama. A tanfolyamot Fodor Józsefné, Zója Ivanovna vezette. A következő félévben ismét megrendezik a tanfolyamot, ezenkívül a gyenge oroszoknak megszervezik az ingyenes korrepetálást.

Egyetemünk sportklubja december 4-én, 15 órakor, II. emelet 247-es terében tartja rendezett évüli küldöttgyűlését. Napirend: Beszámoló az év munkájáról, a jövő évi feladatok. Sportklub alapszabály jóváhagyása.

December 3-án, kedden a III-as előadóban Altalános Kari diplomakiosztó ünnepély lesz.

A Gazdaságföldrajz Tanszék tájékoztatója szerint december 7. és 10. között megjelenik a földrajz-jegyzet az I. évfolyam számára.

Az egyetem NB I-es cselgáncscsapatja bajnokságban az ötödik helyen végzett. Az eddigi győzelesei óta a leggyengébb eredménye. Osztályozó a KSC az MTK mögött a második helyen végzett, és így továbbra is az NB I-ben küzd a helyezésért.

„Egyetemisták a fővárosért” — főváros az egyetemistákért. Ünneplés tanácskozással kezdődött november 28-án az „Egyetemisták a fővárosért — főváros az egyetemistákért” mozgalom. A főváros 28 egyetemének és főiskolájának nappali tagozatán 28 000 fiatal tanul, akik szívesen dolgoznak és dolgoznak a fővárosért. Az eddigi öteveny megmozdulásokat fogja majd össze és használja fel a most meghirdetett mozgalom.

December 8-án, vasárnap az Egyetem Szakszervezeti Bizottsága Mikulás-ünnepélyt rendez az egyetemi dolgozók gyermekei számára.

Közönségszervezés ünnepi ajánlatai:
december 6.: Játék a sötétben. Vörösr Postakocsi, Eljött a Tavasz
december 25.: Carmen, Hunyadi László, Három a kislány
december 31.: Denérvér, Faust
Jegyek kaphatók még a 10-1 Piskócs Fred, a 15-1 Mikroszkóp Színpad, valamint a 20-1 Bűnbécsés után c. előadásokra.

(— Kép szöveg nélkül —)

Egerszegi Csaba:

A közgazdászok képzés hazai történetéből

előadások voltak gazdaságtörténetből (Pach Zsigmond Pál), filozófiából Rudas László elvtárs élményszámába menő előadásai igen nagy hatást váltottak ki. A fentiekben kívül sok tárgy oktatása jelentett problémát, hiszen az egyetem kis oktatógárdájával rendelkezett.

A már akkor neves, idősebb tanárokon kívül (Rudas László, Berei Andor, Vajda Imre, Bognár József), az oktatók jórésze fiatal, kezdő volt a szakmában. A szeminárium-vezetők közül nem egy maga is hallgató volt. Az oktatók másik jelentős része a gazdasági életből idekerült szakember volt. (Friss István, Timár Mátyás, Vályi Péter.)

Igen nagy volt a jegyzethiány (pl. 1951-ig csak a Töke első kötetét volt lefordítva), ami érthető is, ha megfontoljuk, hogy a marxista közgazdászok képzésnek hazánkban semmiféle hagyománya nem volt. E hiányt természetesen fogva nem lehetett azonnal pótolni. Persze az oktatás színvonala, minősége nemcsak a tanárokon múlt. Ebben az időszakban a hallgatóság több mint egyharmada szakértettség után került az egyetemre. Ez szintén rányomta bélyegét az oktatásra. Mit is jelentett akkor a szakértettség? Mint

már az előző számban említettem, a munkás-paraszti fiatalok nagy része anyagi okok miatt nem tanulhatott gimnáziumban. Mivel az új egyetemre csak politikailag erősen szelektált hallgatók kerülhettek (bizottság vizsgálta, mit csinált a háborúban stb.), a hallgatók többsége egy év tanulás után szakértettséget tett. Ez természetesen gátolta a színvonal-emelést, hiszen a mércét csak addig lehetett emelni, amíg ők bírták. Persze ez nem volt olyan egyszerű, hisz igen nagy volt a lemorzsolódás is. A kimaradtak nagy része szakértettséget iszett volt.

Ez időszakban jelentkezett az egyetem létszámbeli túlfeszítettsége, mellyel együtt járt az új hallgatók alacsonyabb felkészültsége. Ennek ellenére a lelkesedés, mely ezt az időszakot jellemezte, sok mindent legyőzött.

Az akkori ifjúsági szervezet, a MEFESZ, politikai munkán kívül fő feladatának tekintette a tanulás segítését. A pártbizalmi fontos feladata volt annak megszervezése, hogy a szakértettségek mellé megfelelő tanulópart kerüljön.

A külső körülmények is megjavultak, hiszen az 1950–51-es

tanévben költözött az egyetem a Szerb utcai épületből a Dimitrov térre. Az épület Ybl Miklós alkotása. Egyetemünk 1953-ban kapta a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem elnevezést.

„A szovjet főiskolák tanterve, programja, tananyagai és módszerei kezdettől fogva nagy segítséget nyújtottak. Különösen nagy jelentőségű volt számunkra, hogy az 1953–54-es tanév kezdetétől három szovjet professzor került egyetemünkre. (Eykönyv, 1955.)” — Az 50-es évek elejére jellemző politikai viszonyok egyetemünkön is éreztették hatásukat, ezenkívül a napi politika erősen rányomta bélyegét az oktatásra. Hogy az eszmélet, politikai képzés és nevelés egyrészt milyen irányú volt, idézünk ismét az egyetem 1955-ös évkönyvét: „Házánkban és egyetemünkön is nagy lökést adott a közgazdaságtudomány fejlődésének Sztálin. — A szocializmus közgazdasági problémái a Szovjetunióban — című munkája, amely példát mutatott arra, hogyan kell Marx—Engels—Lenin szellemében a fejlődés által felvetett közgazdasági problémákat megoldani, a marxizmus—leninizmust a közgazdaságtudomány területén alkotó módon alkalmazni.”

A politikai torzulásoktól eltekintve, mely az akkori viszonyok következménye, az egyetem egészségesen fejlődött.

1953–54-től kezdve vetődött fel az igény a saját kutatásra épülő tananyag kidolgozására. Ekkorra már nyilvánvalóvá vált, hogy az oktatómunka színvonalát a tananyagok jobb elméleti megalapozása nélkül már nem lehet emelni.

Az egyetem jelenlegi munkastílusának kialakulása is ekkor kezdődött. Persze ez még nem jelentett megvalósulást, de nem is jelenthetett, ez munkával terhes folyamat, melynek eredményei 1957-től kezdve jelentkeztek. Szembetűnő jele volt a matematika-oktatás színvonalának emelkedése. Erre különösen azért volt szükség, mert eddig az a felfogás is divott, hogy a matematika „kisegítő tárgya” a statisztikának.

A 60-as évek elejétől merültek fel céltudatos tendenciák az eddigi, tisztán receptív tanulás helyett, a hallgatók önállóbb munkájára épülő oktatásnak. Ennek konkrét, sikeresnek ígérkező formája a mostani reform. Az egész közgazdászok képzés tartalmában jelentős változások történtek. Ennek okai a gazdasági

mechanizmus reformjában keresendők. Az egyetemnek úgy kell kiképezni a hallgatókat, hogy valóban alkalmassá váljanak a gyakorlati munkára.

Versenyképessé kell tenni őket, a rokon tudományágak szakembereivel szemben.

Az elhelyezési rendszer alapján jelenleg nem a minisztérium helyezi el a végzett hallgatókat, hanem az elhelyezkedés pályázat útján történik.

Ezzel elérkeztünk napjainkhoz. A jelenleg bevezetett oktatási reformmal már nem foglalkozom, hisz ezt többé-kevésbé mindenki ismeri. Egyetemünk fejlődése továbbra is a mindenkor gazdasági-politikai viszonyok függvénye lesz. Tisztában vagyok azzal, hogy az elmúlt húsz év történetét csak igen nagy vonalakban tudtam felvázolni, mivel ezt a korszakot csak könyvekből, és az egyetemen oktató tanárokkal való beszélgetésekből ismerhettem meg. A kép hiányos, de nem is az volt a célom, hogy részletes, mindenre kiterjedő tanulmányt írjak egyetemünk történetéről. Ezt a lap keretei nem is engedték volna meg. Számomra inkább az igazság témája a múlt, mert véleményem szerint a közgazdászok képzés háború előtti története a hallgatók számára sokkal homályosabb volt, mint az utóbbi húsz év története. Egyébként egyetemünk történetének érdekesebb mozzanataival lapunk hasábjain még foglalkozni fogunk.

S végül szeretném megköszönni azoknak az elvtársaknak a segítségét, kik szakítottak arra időt, hogy leüljenek, és elmondják tapasztalataikat a témáról.

3 1948-tól kezdve a közgazdászok képzés történetét szeretném lezárítani egyetemünk történetére. Ennek több oka van: egyrészt a korlátozott terjedelmű kézikönyv, hisz ez az utolsó, befejező rész, másrészt — bár valóban működtek más, gazdasági szakembereket képző iskolák, például a Vörös Akadémia, ezek tulajdonképpen „gyorstalpaló” vezetőképző tanfolyamok voltak, melyek létjogosultságukat részben az akkori helyzet indokolta — kétségtelen, hogy a felsőfokú közgazdászok képzés legjelentősebb és egyetlen fóruma egyetemünk volt. Még egyszer elnézést kell kérnem azért a tömörségtől, mellyel megpróbálok az elmúlt 20 év oktatásának történetét felvázolni.

Tehát 1948-ban az egyetem oktatógárdája igen nehéz feladattal állott, hisz a marxista közgazdasági képzés, oktatás terén jóformán semmiféle hazai tapasztalatokkal nem rendelkeztek. Ez a korszak (1948–50) a szervezés és fejlődés korszaka volt. A rendkívül fiatal oktatógárda hallatlan lelkesedéssel fogott munkához. Itt feltétlenül ki kell emelni Nagy Tamás tevékenységét, akinek nagy érdemei voltak az egyetem megszervezése és vezetése terén. Az első rektor, Rudas László elvtárs tartós betegsége és más irányú elfoglaltsága miatt a munka nagy része Nagy Tamásra hárult (1953-ig mint kurrátor működött). Ezenkívül ő volt a politikai gazdaságtan tanszék vezetője, színvonalas előadásaival megteremtette a marxista politikai gazdaságtan oktatásának hazai alapjait. Az akkori viszonyok közt igen jó

4 KÖZGAZDÁSZ

Egyszer már találkoztunk

200. JUBILEUMI ÖSSZEÁLLÍTÁS

Felfedezés

$$\int \frac{4\pi}{0,56 \cdot C_6H_{12}O_6} = \sum \frac{G_1 \cdot X \cdot 4,6}{\sqrt{f}}$$

Az önkiszolgáló vizsga

A ellenforradalom után 1959. március 23-án jelent meg a KÖZGAZDÁSZ első száma. A közben eltelt 3 és fél esztendő alatt most jelenik meg a lap — 200-adszor. Ebből az alkalomból felidézzük néhány idét álló irást, és több karikatúrát. Reméljük, összeállításunkkal sikerül elérni a KÖZGAZDÁSZ egyik célkitűzését, a hasznos, elgondolkodtató szórakoztatást.

Azt álmodtam, hogy bevezették az önkiszolgáló vizsgát. Mindjárt el is mesélem, hogyan zajlik le egy kollektivum az új rendszerben.

A vizsga napjának reggelén dísze vágom magam, sötét ruhát, fehér arc, és elmegyek a tanszékre. A hirdetőtábláról megtudom, hogy a 425-be vagyok kiírva, odarohanok, és reménytelenül veszem tudomásul, hogy magamnál vizsgázom. Gyorsan elkezdlek érdeklődni a többiekkel, hogy milyen vagyok, szörzők-e, és főleg milyen a hangulat. Aztán várok. Ha közben valaki siránkozik, mert a másik helyre van kiírva, én hőiesen közbevetem, hogy az semmi, mert nekem hozzám kell mennem. Aztán sorra kerülök. Nosza. Beszetenkedem az ajtón, és halkán köszönök magamnak, amire én vészjóslóan bólintok. Majd odaadom az indexem magamnak, és kapok egy tételt tőlem.

Aztán elkezdem a második tételnél, mintha véletlenül tenném. Persze jól tudom, hogy én azért kezezem a másodikikat, mert az elsőről kevés fogalmam van, de hagyom magam beszélni. Miközben beszélek, szó nélkül hallgatom magam, s közben csendesen jegyzetkelek, bár tudom, hogy ez engem rettentően idegesít. S az még jobban idegesít, hogy ráadásul azt is tudom, mit jegyzetkelek. Most például óvatosan kikerülök egy veszélyes részt, de engem nem lehet becsapni, s tüstént felriem, hogy ezt majd meg fogom kérdezni magamtól. Ezután félbeszakítom magam, és megkérdem magamtól azt, emíról úgy is tudom, hogy nem fogok rá válaszolni. Erre komorrrá, sőt fenyegetővé válok, miközben kétségbeesetten figyelem magam, megpróbálva kitalálni, hogy kirúgom-e magam, vagy sem. Aztán főlészlitem magam, hogy térjek rá a másik tételre. Rátérek. Néhány kínos perc következik, majd abbahagyom magammal, s megkérdem, hogy most mit csináljak magammal. Rövid vita magammal, ami után megsajnálom magam (ez tökéletesen érthető) s megmondom, hogy ezt nem vártam tőlem. Majd figyelmeztetem magam, hogy év végén ez nem lesz elég, s akkor még találkozom magammal, s beírom magamnak az egyet. Végül távozom, s kint a folyosón mindenkinél elmondom, hogy azért adtam magamnak eszt, mert régóta nem szerettem magam.

S eztán, ha találkozom magammal, a pokolba kívánom magam, amiért a vizsgán olyan csúnyán elbántam magammal.

Avar János

A Nagy Kutató homlokán kidagadtak az erek, pulzusa gyorsan, szabálytalanul vert, szeme révetegen a távolba meredt, s keze idegesen dobolt az íróasztal lapján. A felfedezés vad lázában égett. Érezte, még néhány másodperc, s az elmúlt órák megfeszített szellemi tevékenységének gyümölcse éretten pottyant le elméleti tudásának fájáról. Az új, a legújabb gazdasági elmélet megszületését várta, mely kemény kézzel csap majd minden szemközti elképzelés arcába.

— Most! — pattant valami az agyában. Behunyta a szemét, tolat ragadott, s gépies mozdulattal néhány sort írt az odakészített papírlapra. Várt egy picit, nagyot szusszantott, aztán mint a szenvedélyes kártyások, félig lehúnyt szemmel, apránként gusztálta meg az eredményt.

— Egy képlet! — morogta csalódottan. — Mindössze egy képlet.

De feltámadt benne született kíváncsisága — mely sok művének születését segítette már! — és érdeklődve vizsgálgatni kezdte.

— Hm. Elég világos. No de mit jelenthet?... Ez a négy pi ez jó. Számológépben mindig roppant hálás. Nem kell osztani vele. $C_6H_{12}O_6$, ez valami szőlőcukorféle. Tehát a dolog ipari, sőt élelmiszeripari. De ez az 56! Mi volt itt 56-ban a cukoriparban? Tudtommal semmi. Aha, ezért nulla az egész... És a jobboldal? Nézzük csak a jobboldalt... Na igen. Hát ez nem is érdekes. Teljesen egyen-

lő a baloldallal. Viszont ez a szumma jel! Szumma, szumma szummárum... Összesen, általában összesen... Tyúha! De hisz ez akkor általános érvényű!

Letörülte az izzadságcsöppeket a homlokáról, és nagy gondnal letisztázta az egészet. Vonalzó mellett húzta meg a törtvonalat, és precízen az oldal közepére helyezte el művét. Rövid töprengés után a címet is felírta: „A visszahatás hatása a hatásokra, különös tekintettel az eddigi köznevelésre.” Úgy döntött, hogy magyarázó szöveget nem is mellékel. A képlet önmaga helyett beszél.

Másnap, nem is titkolt büszkeséggel hallgatta kollégáinak a dolog felett kialakult szenvedélyes vitáját. Az érdemi részben — hogy ez így szép kerek egész, sem hozzátenni, sem elvenni belőle nem szabad — meggyeztek a vélemények. A gyakorlati alkalmazás szükségessége körül azonban akadnak eltérő elképzelések. Végül azonban, közmegegyezésre, ebben a kérdésben is megállapodás született: A Nagy Kutató javaslatára úgy döntöttek, hogy a képletet nem adják közzé. Túl szép, túl nagy kár lenne érte. Ezek az átkozott gyakorlatiak mindenben csak az alkalmazhatóságot, meg az anyagi hasznát lesik, és ezzel képesek zátonyra futtatni a legszebb elképzeléseket is...

— PUSKÁS —

— Hiszen maga nem azt mondja, ami az én jegyzetemben van.

ÍGY ÍRUNK MI TANKÖNYVEIT

A polgári közgazdaságtan története

D) Smidt Ádám közgazdaságtani jegyzetei¹⁾

1) Általános jellemzése

a) Jelentősége

Smidt Ádám a marxizmus egyik legjelentősebb forrása, aki nézeteivel messze túllépett Petryn. Könyvének szűkre szabott terjedelme miatt az alábbiakban csupán legjelentősebb és korára a legnagyobb hatást gyakorló nézetei ismertetésére áll módunkban kitérni.

Smidt Ádám a gazdasági élet törvényszerűségeinek érvényre juttatásával egy „láthatatlan kéz” (invisible hand, unsichtbare Hand), egy „titokzatos erő” (secretful power, geheimnisvolle Kraft) működését sejtette meg, mely kétségtelenül polgári látókörenek, osztályhelyzetéből származó előítéleteinek, a társadalmi gazdaság adott rendszerében elfoglalt helyének korlátait tükrözi sajátos, általános formában. Smidt Ádám lángelméje már korát egy évszázaddal megelőző helytelenül látta meg a gazdasági kapcsolatok és a csere kialakulásának rugóit. Élete második felében nézetei a gyakorlat tüzeiben még jobban kikristályosodtak.

b) Smidt Ádám a munkáról

Gazdasági vizsgálódásait a munkával folytatja. Ez a kérdés már a kameralisták, a szubjektív közgazdaságtan apologetáinak, Bernsteinnek, Wolfgang Amadeus Mozartnak, valamint a XIX. század dereka körül Karl Menger és Eugen Böhm-Bawerk vezetése alatt kialakuló osztrák iskolások figyelmét is nagymértékben kikerülte. Ezen a területen nagy lépést tett előre Ricardóval, Say-val és Jean Charles Sismonde de Sismondi (1773—1842)-vel szemben. Mint ismeretes, List a produktív munkát hamisan értelmezi. Produktív munkának tekint mindent, ami akár mint felépítményelem, valamiképpen kapcsolódik a termelőerők fejlődéséhez.

c) Smidt Ádám értékelmélete

Jean-Baptiste (kiemelés tőlem) Say be akarja bizonyítani, hogy nem a munka az érték egyetlen létrehozója, a tőkés és a földesúri osztály jövedelme tehát nem a munka által létrehozott érték egy részének az elsajátítása. Az érték dologi burkát tekinti az érték lényegének, és azt tartja, hogy a hasznosság ad az árunak értéket.

d) Smidt Ádám a törvényekről

Lenin azt írja: „A tudomány, így a társadalomtudomány is, csak akkor tárhat fel törvényeket, csak akkor érthető meg, hogy a társadalmi fejlődés törvényszerű folyamat, ha felkutatjuk a különböző jelenségekben az azonosságot, és a jelenségek azonosságában a különbözőséget.”

e) Smidt Ádám a munkamegosztásról

Sismondi szerint Say felfogása Ricardó malthusianizmusáról... Bulgakovval szemben Stolzman... Petryn túllépve James Mill... Say, Sismondi, Lenin, Ricardó, Marx, Smidt János, Smidt József, Smidt Ábrahám, Smidt Pál... Mátyás, Mihalik...

Lábjegyzet:

1. Smidt Ádám 1737-ben, 14 éves korában egy vámhivatalnok értéktörvényszerűen posthumus (lásd tankönyv 71. lap) fiaként született a Kent melletti kis Skóciában, a Themse egy nyomorúságos torkolatában. Idősebbik anyja özvegy Smidt Ádámné gazdag fizikokrata gyerekek egyetlen lánya volt. Később korán meghalt.

A kis Ádám hamarosan megnősült, és életét már ekkor későbbi feleségéhez, Smidtnéhez kötötte, és élete végéig rányomta bélyegét. Glasgowi tartozkodása alatt írt rövid könyvecskéje Enquisl in to the Nature and Causes of the Wealth of Nations — címmel. Ezután főleg az ipari forradalom előestéjén (sic!) működött. Élete végén váratlanul elhunyt.

Ketten beszélnek

- Baj van a KISZ-szel.
- Baj.
- Nem megy az egész.
- Nem megy...
- Megrekedt egy ponton.
- Megrekedt...
- Nem fejlődik...
- Nem.
- Nem tölti be a feladatát...
- Feladatát.
- Csak teher az ifjúságnak.
- Teher.
- A tagsági könyv csak papír...
- Vörös.
- Mi vörös?
- A tagsági könyv.
- Fölösleges a KISZ...
- Fölösleges.
- Az ifjúságnak nem érdeke, hogy KISZ-tag legyen.
- Nem érdeke.
- Csak társadalmi munkát kérnek mindig...
- Csak.
- Csak kérnek, de nem adnak!
- Kérnek.
- Minek akkor az egész?
- Minek?
- Tömegszervezet...
- Tömeg.
- Felhígult!
- Fel...
- Ez így nem mehet tovább!

— Nem mehet!

— Valamit kéne tenni!

— Igen, de mit?

— Valami nagyszabású átszervezést...

— Ugy van. Átszervezést.

— De milyet?

— Nagyszabásút...

— De azonkívül?

— Igen, azon kívül?

— Újjászervezni az egészet!

— Újjászervezni!

— Kiszűrni a nem ide való tagokat!

— Kiszűrni!

— Rámutatni a hibákra!

— Rámutatni.

— Inkább kevesen, de színe-java legyen az ifjúságnak.

— A színe.

— Öröm legyen KISZ-tagnak lenni!

— Öröm legyen?

— A KISZ szervezne kirándulásokat, szórakozási lehetőségeket nyújtana, öntudatos adna az embereknek!

— Felségs lenne!

— Nyaranta üdülést szervezne Floridába, vagy Szociálba.

— De jó lenne!

— Minden KISZ-tag kapna heti 50 forintot tagsági díjként.

— És tagbélyeget.

— Szabad lenne a hibákra is rámutatni!

— Szabad lenne.

— Nem lenne ellentét a vezetők és a tagság között.

— Nem lenne.

— Mindenki szívvel-lélekkel részt vesz benne.

— Szívvel-lélekkel...

— Tehát át kéne szervezni!

— Át kéne.

— Milyen egyszerű lenne!

— Nagyszerű!

— Megcsináljuk?

— Meg.

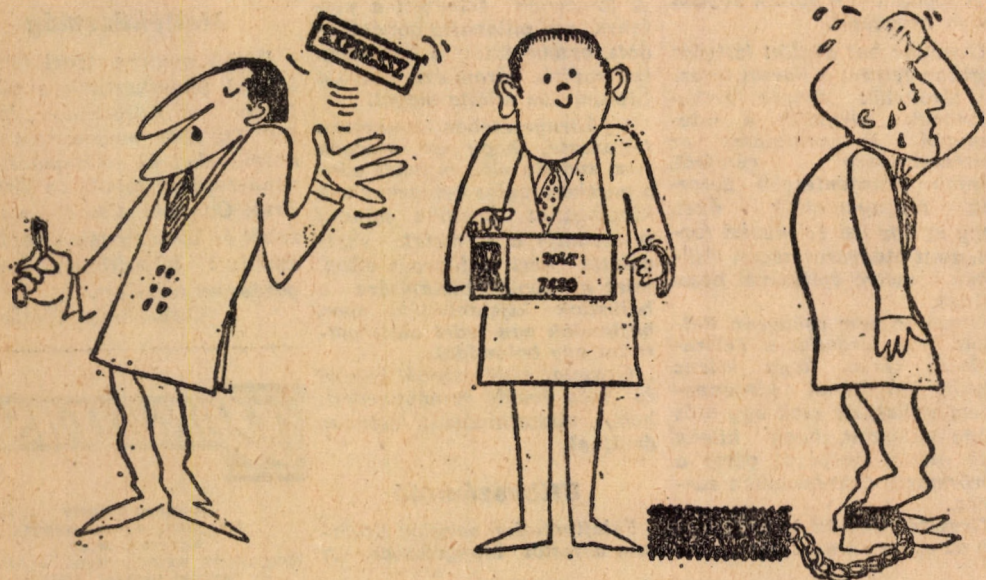
— Na, akkor gyertünk! Fölmegyünk a KISZ VB-re, és megbeszéljük a titkárral!...

— Azt már nem!

— Miért?

— A KISZ VB a második emeleten van. Ezért én nem mászok két emeletet.

(— rózsahegy —)

A. jeles

A közepes

Az elégtelen

TOLLHEGYRŐL Meggyőzni

Meggyőzni sokféleképpen lehet. Lehet logikus érveléssel, lehet bizonyítékokkal. Csak egyféleképpen nem. Személyeskedéssel, kiabálással. S ezért lepődtem meg, mert az elmúlt hónapban többször is találkoztam ezzel a régen, talán túl gyakran is használt vitamódszerrel. Meglepődtem, mert az elmúlt évek folyamán nem voltak ilyen rossz tapasztalataim. Csodálkozva vettem észre természetesen nem egy, hanem több esetből levonva a tanulságot, hogy újra kezd elterjedni vitatkozás közben a másik ilyen módon való „knock-out”-olása. S ez nem jó. Nem jó sem nekünk, akik vitatkozunk, sem pedig azoknak, akik ezt látják, s úgy érzik, ezek után nem érdemes vitatkozni. Ha már az előbbi példát az ökölvívásból vettük,

hadd utaljunk egy másik, szintén mostanában előfordult esetre, hasonló témakörben. Itt, az egyetemen tudjuk egymásról, hogy azonos talajon állunk, vitatkozás közben az alap azonos, s nem világnézeti, ideológiai ellentétek feszülnek közöttünk, amiket nem tudunk megoldani. Ez még akkor sincs így, ha esetleg a látszat mást mutat, például azért, mert valaki nem tud egész pontosan fogalmazni. S a fair play megköveteli, hogy ezekben az esetekben is úgy vitatkozzunk, ahogy az egyetemünkön már sok fórumon kialakult, tisztességesen. S ne üssünk övön alul, még akkor sem, ha esetleges vitapartnerünk szabadon hagyja magát. Ennyivel önmagunknak, saját igazságunknak is tartozunk.

— patkó —

Teremtmenye unatkozik...

A HATODIK NAPON MEGTEREMTÉ az Úr az embert, Ádámot, és mivel látta, hogy teremtménye unatkozik, hozzáteremtette Évát. Látva, azonban, hogy még most is unatkoznak, építetett nekik valahol az Eufrátes partján egy nagy épületet, amit először Paradicsomnak, aztán Közgazdasági Egyetemnek hívtak. Tévedések elkerülése végett, nem ez volt a Söhvivalat.

Ekkoriban az oktatás még meglehetősen alacsony szinten állott. Így fordult elő, hogy egyes elődeink nem értették az egyenértékű csere fogalmát, amit ma már minden golya megérthet —, ha bejár az előadásra. Ádámék jegyzetproblémákra hivatkoztak, ami az írás feltalálásának hiánya miatt meglehetősen elfogadhatatlan érvnek tűnik. A zúr a kollokviumon ült be, amikor a gyakorlati kérdéseknél az örökéletet egy kukacos almára cserélték, és így gyakorlati jegyként elégtelent kaptak, ami akkoriban egyet jelentett az egyetemről való kizárással. Ezt később több festő is megörökítette — „Küizetés a Paradicsomból” címszó alatt.

De látta az Úr, hogy az egyetem még nem tökéletes, ezért reformot hajtott végre. Gondolt természet és nagyot, és csak gyakorlati téren folytatták ezentúl az oktatást. Így medve- és tigrsbőrbe öltözött őseink rájöttek arra is, hogy mi az egyenértékű csere. Állítólag az időből származik a „jobb egy lúdynak” — kezdetű nyelvgyötrő, amely az elvi alapokra helyeződést példázza. A majomfog, mint pénz megjelenése tovább bővítette az oktatási kereteket. Ekkoriban keletkezett a szemet-szemért — (majom)fogat-(majom)fogért elv, ami újból csak az elméleti tudományokra irányította a figyelmet.

S látta az Úr, hogy az egyetem tökéletes, de azért, „für alle Fälle” megreformálta. Új kategóriákat vezet be, (állam-rabszolgatartás stb.), és a

rektori teendőikkel a mindenkor fáraót bizta meg. Ekkor helyeződött át az egyetem a Nilus partjára.

KÖZBEN KIHELYEZETT TAGOZATOK NYÍLTAK itt is, ott is, szerte a világban. Trójában feltehetőleg nemzetközi szakot indítottak. Erről trásos emlék nem maradt ugyan fent, de ha teszem azt, iparszakot indítanak, nem kell Odüsszeusznak falóba bújva megkísérelni a bejutást a nagy túljelentkezés miatt. Görögország egyéb tájain is voltak kihelyezett tagozatok, itt azonban az elméleti oktatás terén nagy fejtelenség uralkodott. Ezt mutatja a „Hallgatók küldelme a Politikai gazdaságtanul” című kompozíció, amely csak később kapta a Laokon csoport elnevezést. Így aztán újabb reform vált szükségessé. A rektori székbe a már fentebb említett Julius Cézár került. Az egyetem lényegében nem változott, csak annyit, hogy áthelyeződött a Tiberis partjára.

Ja, még valami történt. Ekkor kezdődött a valószínűség-számítás oktatása az egyetemen. Ide utal Cézár rektor híres mondanca: „A dobókocka el van vetve!”

Borsi György

(Folytatása következik)

Forró Éva

Beszélgetés a hallgatók túlterheléséről

Színhely: zsidobongó.
Szereplők: két aggódó arcú hallgató.

— Mennyi?
— 78 óra.
— Ugye ez csak a tiszta tanulási idő?
— Na, persze. Ehhez jön még a napi mosdás, étkezés. Két-három órát ez is igénybe vesz.

— Nem beszélve a KISZ-gyűlésekről, politikai órákról. Hetente ez is 4–5 óra.
— S a társadalmi munka, az semmi? Néha azon is meg kell jelennünk.
— Ez csak természetes. Plusz nők.
— Hát igen. Ez bizony még uborkaszakaszban is komoly időbefektetéssel jár.
— Valamit elfelejtettél.
— Mit?
— Az alvást. Öregem, hát alszunk is, vagy nem? Napi 6–8 óra ez is.
— En nem is merem összehámozni.
— Azt hiszem, elérkeztünk az emberi teljesítőképesség felső határához.
— Ugye?
— Biztos.
— Pont ránk hárult ez a történelmi feladat.
— Szegény mi. A fejlődés és a túlfeszített munka áldozatai.
— Egyetemisták.
— Közgázosok.
— Hajaj!
— Hajaj!
— Olvastad?
— Mit?
— A tekebajnokságban a Sámlíkiszerező SC megverte 20 fával a Kiskunbürgözi VMTE-t.
— Fantasztikus! Van nálad Népsport?
— Nálam ne lenne?!
— Szóval idefigyelj. Ha a PQZ a jövő héten megveri a Postás Klubot, és mi a tabella...

— Fantasztikus! Van nálad Népsport?
— Nálam ne lenne?!
— Szóval idefigyelj. Ha a PQZ a jövő héten megveri a Postás Klubot, és mi a tabella...

Színhely: zsidobongó.
Szereplők: két aggódó arcú egyetemista.

Sz. I. J.

— a —

Az „Úr” a klubban

Lucifer, III. Richárd, országgyűlési képviselő, a legkitűnőbb József Attila-tolmácsoló? Melyik az igazi? Vagy talán Majoros bácsi? És itt már el is árultam, kiről van szó.

Major Tamás igazi énjét kutatom, s egyre inkább úgy érzem, a közéleti ember nem választható el a színésztől, a Mikroszkóp Színpad fanyar humorú alakja a főrendezőtől.

A klubban ő is így vallott. Élete elválaszthatatlan a színpadtól, a képviselői széktől. Vallja, hogy a színháznak tükröznie kell a politikai életet (bár a dokumentumdráma egyedül nem vihet sikerre).

Elmondta első kapcsolatát a munkásmozgalommal, hogyan fogadták első fellépését a Vassas-székházban.

Nem riadt vissza a kényes kérdésektől sem, sőt maga kérte. Megismertük nézeteit a mai színházról, annak feladatairól.

Szembeszállt azzal a véleménynel, hogy a Nemzeti Színház lemaradt a fejlődésben, alulmaradt a Vigés Madách Színházzal folytatott versenyben. Nem úgy védte, mint saját színházát, hanem mint a Nemzetit.

Ez az a színház, ahol a leg gondosabban kell kiválogatni a darabokat, összeállítani a repertoárt. A színház jellege és múltja kötelez.

Bármilyen szerepet elvállal, még úgynevezett könnyű darabokat is. Egyet nem! A köznögség ízlését rontó, butító, andalító, giccses darabokban nem szerepel, de nem is rendezi.

Vártuk, hogy néhány szép verssel fűszerezze az estét. Vártuk, hogy József Attilát szavaljon, s nem csodálunk. Megannyi vers közül talán legnagyobb lelkesedéssel a Születésnapomra címűt mondta el. Igen, elmondta, nem szavalta, mégis minden sora élt. Nem pátozós hévvel szárnyalt a magasba, egyszerű stílusával, hanghordozásával adta vissza a vers játékos hangulatát. Mondatái között ott bújkált a személyes ismeretség élménye, emléke.

A hét Cervi fivér apjánál

Fiókom sok-sok kacatja, fényképe, papírja között két éve fekszik két kicsi sárguló lap, amelyre akkor, Olaszországból visszatérve egy cikket gépeltem, azután mégis félretettem. Amikor megtudtam, hogy nálunk is bemutatják a Cervi-testvérekről készült filmet, fel akartam idézni magamnak személyes élményeim a Cervi-házról, és elővettem a két évvel ezelőtti írt sorokat.

— Holnap indulsz? És nem jössz már vissza?

— Talán egyszer.

— Nézd meg a Cervi-múzeumot, mielőtt elmennél!

Fogalmam sem volt róla, mi az a Cervi-múzeum, de nem mertem elárulni tudatlanságomat: látszott, hogy ez itt fontos dolognak számít.

— Merre van?

— Gyere, ülj fel a motoromra, elviszlek. Húsz perc alatt ott vagyunk. A jólismert, sokszor megjárt úton hagytuk el a községet, majd balra fordultunk, és elhaladva az Autostada del Sole felett, megérkeztünk Campegine faluba.

— Innen még egy kilométer.

Öreg ember ül az épület előtt, amelynek egyik fele lakóház és múzeum, a másik fele tehénistálló. Kísérőmet már ismeri.

— Hogy megy Magyarországon? (Hányszor feltették nekem ezt a kérdést, és eddig válasz helyett azt mondtam mindenkinek: ne kíváncsi, hogy egy mondatban feleljek. Most megmondom: a nyolcvan éves kommunista parasztbácsi mást vár tőlem.) Néhány szó, és az öreg máris közbevágh.

— Itt is mennék előre, csak ne lennének azok a nyavalyás szocialisták és kereszténydemokraták. Nenni, Mussolini és Saragát — így mondja, az utolsó szót hangsúlyozva — mindig pusztpajtások voltak.

— Megnézhetünk a múzeumot?

— Persze — feleli, de azért még egy jó negyedórát vitatkozik Saragattal és Nennivel. Aztán belépünk a múzeumba. Egy szoba az egész, tele vitrinekkel, festményekkel. Ajándékok a Szovjetunióból, ajándékok Romániából, ajándékok Csehszlovákiából, ajándékok az NDK-ból, és a falakon úgyszólván mindenütt a hét Cervi-fivér fényképei. Ellenállók voltak, mint az apjuk. Szókölt szovjet hadifoglyoknak segítettek, lezuhan amerikai pilótákat rejtegettek. A németek körülvették a házat. A hét testvér, a két amerikai és a két újjáéledt pilóta fegyverrel védekezett, de azután, hogy az ég házbán levő asszonyok és gyermekek életét megmentésük, megadták magukat. Mind a hetet agyonlőtték. Az ajándékokat mind Cervi papának címezték, az öreggel kapcsolatban valóságos kultusz alakult ki. Híres olasz festők képeit látni a falon, Cervi papát ábrázolják. Szem-

Alcide Cervi l miei sette figli

ben a bejáratnál vendéglőny, azaz a vendéglőnyek. Most telt be a harmadik. Mellettük egy regény olaszul, franciául, németül, kínaiul, spanyolul, oroszul. A címe: Az én hét fiam. Az öreg írta.

A kijáratnál képeslapok, a könyv legújabb kiadása, lemezek. Mellettük a becsületkassza. Bedobok ötszáz lírát, elveszek egy könyvet. Már benne van Cervi papa autogramja. Alcide Cervi. Olyan ember betűi, aki ritkán ír. Hogy tudhatott ez az ember könyvet írni?

Az öreg sokfelé járt, híres ember lett, rutinja is tehetett szert, már csak az előregyártott autogramból is erre következtek. De ez a meggyőződés néha megfog bennem.

— Láttad a traktort odakint? 1932-ben vettem. Akkor mindenki bolondnak nézett! Hát még amikor vettem egy glóbuszt!

Es a glóbusz — akkora lehet, mint egy kosárlabda — most is ott van a múzeumban. Mégsem olyan rutinember hát a papa, annyira eredeti, őszinte büszkeséggel beszél ezekről a dolgokról, ahogy általában csak szűk családi körben szokás, vagy nagyon jó barátokkal. Azt hiszem, az emberek hozzá szoktatták ahhoz, hogy nagyon nagyok érezze a családját. Nézegetem a vendéglőnyvet, minden vasárnap legalább száz aláírás kerül bele. Kitüntetések, mellettük a Szovjetunió Legfelső Tanácsának oklevele.

— Képeslapot nem veszel? — kérdezi kísérem. — Ez itt nagyon szép. — Bedob a kasszába ötven lírát.

— Köszönöm. (A képeslap az öreg ábrázolja, bal melle tele kitüntetésekkel.) Nagyon szép — teszem hozzá.

Mindketten menni akarunk már, de nem merjük megzavarni az öreg. Egy könyvet lapozgat, mintha most látna először.

Beflen János

KAGYLÓK

Gravitác kutyái

Színházi körökben nagy fel-tűnést keltett, mikor Gravitác egy négynapos döglött kutyával állított be a Nemzeti Színház premierjére. Bár a rendező szerint a kutya szaga illet a modern nyugati darab hangulatához, mégis kidobták őket a nézőtérrel és csak azért nem lett az ügyből nagyobb botrány, mert Gravitác több segéd színész jelenlétében meg- esküdött a színház titkárnak, hogy jövőre bérletet vált.

A CACIB nemzetközi kutya-kiállítás igazgatósága Gravitác legerélyesebb felszólítására sem fogadta el a három döglött kutya nevezését.

Gravitác hat döglött kutyája gyakran feltűnt a Baross téren. A járőrök eleinte érte- tetlenül tartották a mindennapi kutyaáldozatot az építészeti részéről, később bennfentesebb ácsor- gók megnyugtatták őket, hogy ez egy ősi építkezési forma, amit Magyarországon első- ízben a metró építésénél hasz- náltnak.

Gravitác nem csüggedt. Fel- adott egy hirdetést a Felsza- badulás téren, hogy kilenc döglött kutyájával idegenve- zetést vállal, de csak egy idős hölgy választott, hogy kilenc szál vörös ibolyával várja a Vörösmarty cukrászdában zár- óráig.

Gravitác döglött kutyáit las- san az egész város ismerte. Bo-

mond ez, nem árt senkinek — mondták az emberek és össze- mosolyogtak.

Egy szép nyári délelőtt Gra- vitác osztályvezető figyelme- zette Sné Lujza adminisztrá- tori, vagy újságot olvas, vagy horgol, de ne csinálja a kettőt egyszerre, mert elterelődik a figyelmé a munkáról. Megbizta titkárnőjét, hogy a hulladék- gyűjtő verseny győztesét, aki az üzemi könyvtárat eladta a MÉH-nek, négy órára rendelje fel az irodájába, majd délből lesietett a hazafelé készülődő főmérnökhöz és megkérdezte, miért költi el a vállalat egész devizakeretét külföldi italokra. A főmérnök felnézett a pla- fonra, egy pillanatig gondolkodott, észbe jutott a kutyágy, és Gravitác három óra múlva a Lipótmezőn találta magát.

Új környezetében hamarosan felfedezte, hogy az orvosok nem tudván elég munkát adni a munkaterápiás betegeknek, a kiválogatott borsóba mindig visszazúgnak a szemetet. Viz- gálatot kért a főorvos ellen, mire az ápolók biztatására a bolondok kijelentették, nem hajlandók egy fedél alatt ma- radni egy bolonddal.

Gravitác külön szobát kapott és még évekig reménykedett, hogy visszaminősítik csendes örültnek.

Ütőbeszámoló

Felejthetetlen napokat töltöt- tem a festői Mongóliában. A

Köszlemény

— „Négy év Amerikában” sorozatunk 2. folytatását — anyag- torlódás miatt — következő számunkban közöljük.

végtelen sivatagot maradó- dalmennye avatta, hogy a men- tőosztagnak sem sikerült a fe- leségemet előlősn.

Filmélmény

A rablók pezsgős vacsorával ünnepelték a rendőrség buta- ságát. Szerény floridai ottho- nuk bemutatását már a jegy- szedők függönyhuzogatása kí- sérte. A külvárosi moziban ki- gyulladtak a huszonötös kör- ték. A nézők sőhajítva szede- lözködtek. Egy fiatalember még sokáig a helyén ült és ki- felé menet az előcsarnokban zsebre vágott egy hamutartót.

Melléküzemág

Ujabb modern ipari termé- kekkel jelentkeztünk a világ- piacon. A Köröshegyi „Jobb- lét” Tsz 1200 megawattos hő- erőműveket és elektromos be- rendezéseket szállít az United Fruit Co.-nak, Cserébe rozsot, zabot és kőmennyagot kapnak, amellyel teljesíthetik mező- gazdasági tervüket.

Farkasházy Tivadar

A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja
Megjelenik kéthetenként a tanul- mányi időszak alatt
Felelős szerkesztő:
Kincses György
Szerkesztőség: Budapest, IX.,
Dimitrov tér 6.
Telefon: 168-650/38
Kiadja a Hírlapkiadó Vállalat
Szikra Lapnyomda.